

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.50
Kanadoje ir kitur už Šveicarijos
Valstijų \$1.50

Apskaičiuojama kainų kluasit laikui.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 51

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, DECEMBER-GRUODŽIO 20, 1939.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

METAI XXXIV

Pasaulio Valstybės Pasmerkė Suomijos Užpuolimą

RUSIJA IŠMESTA IŠ TAUTŲ LYGOS KAIP UŽPUOLIKĖ.

Visas civilizuotas pasaulis
reikšiai užuojautos užpulta-
jai finų tautai.

Kalnuotoj Šveicarijoje, ant
Zenevos ežero kraštų, stovi
didingi Tautų Lygos rūmai.
Susirinkę tenai 49 tautų at-
stovai pereiną savaitę spren-
dė Sovietų Rusijos krimina-
linę bylą. Rusija buvo kalti-
nama užpuolus mažutę ir
ramią Suomiją. Buvo tai
rimčiausias ir reikšmingia-
usias Tautų Lygos teismas ke-
turių paskutinių metų laiko-
tarpį.

Sito teismo reikalavo už-
pultoj Suomija, pasirem-
dama Tautų Lygos įstatais, ku-
rie sako, kad kilus tarp
dviejų Lygos narių konflik-
tui, toks konfliktas turi buti
pavestas Tautų Lygai iš-
spręsti.

Tai, gavusi Suomijos
skundą, Tautų Lyga pereiną
savaitę nusiuntė Sovietų
Rusijos valdžiai reikalavi-
mą, kad užpuolimo karas
prieš Suomiją būtų tuojau
nutrauktas, o ginčas paves-
tas deryboms išsiaiškinti.

Rusijos užsienio reikalų
komisaras Molotovas atsakė
Tautų Lygai, kad Sovietų
Rusija prieš Suomiją vi-
sai "nekarauja." O kai karo
"nėra," tai, žinoma, nėra kas
ir "nutraukti."

Gavusi šitokią begėdišką
pastatymą, Tautų Lyga
vienbalsiai nusprendė, kad
Sovietų Rusija yra užpuoli-
kė. Ir kaip užpuolikę ją pa-
smerkė visų 49 tautų atstovai,
nei vienas jos neužtarė.
Ypač aštriai Maskvos egre-
siją smerkė Pietų Amerikos
respublikų atstovai.

Tuomet kilo klausimas,
kas daryti su užpuolike?
Lygos konstitucija numa-
to nuteistam nariui visokių
pabaudų. Jis gali buti išmes-
tas iš Lygos, arba jam gali
buti uždėta ekonominių
sankcijų (pabaudų), kaip
buvo uždėta Italijai dėl
Etiopijos užpuolimo.

Šitam klausimui išspręsti
buvo paskirti 13 tautų ko-
misija, kurioje įėjo: Fran-
cuzija, Anglija, Urugvajus,
Bolivija, Venecuela, Egip-
tas, Airija, Norvegija, Šve-
dija, Kanada, Indija, Sia-
mas ir Portugalija.

Bet šitos komisijos dar-
bas buvo nelengvas. Neitra-
lėms valstybėms, kaip Šve-
dijai ar Norvegijai, bausti
Sovietų Rusiją lyg ir pavo-
jinga. Juk ji gali joms ker-
šyti. Apsidarius su mažute
Suomija, ji gali ir ant jų už-
pulti. Anglijai ir Francu-
zijai taipgi nėra išsiaiškinti-
jama Maskvą. Juk tokia
pabauda neišvengiamai su-
ves ja tvirtesnę vienybę su
Berlynu. Agresorius dės-
is agresorium. Be to, pasi-
darys ir nuostolių Tautų Ly-
gai. Juk Rusija mokojo kas-
met po 2,000,000 aukšinių
frankų kaip nario duoklę.

Bet, antraip vertus, jeigu
Sovietų Rusijos neišmes, tai
visos lotynų Amerikos res-
publikos žada iš Tautų Ly-
gos išstoti. "Su agresoriais

mes vienoj kompanijoj ne-
sėdėsime," pareiškė Argenti-
nos atstovas.

Visa tai apsvačius, ko-
misija kreipėsi da sykį į
Maskvą, siūlydama sustab-
dyti užpuolimo karą ir pa-
vesti savo ginčą Tautų Lygai
išspręsti.

Molotovas ir vėl atsakė:
"Sovietų Rusija prieš Suo-
miją nekarauja."

Tada komisija nutarė:

1. Sovietų Rusija, kaip
agresorė (užpuolikė), yra
išbraukiama iš Tautų Lygos
narių tarpo.

2. Tautų Lyga nuo šiol
renka visokią pagalbą, ko-
kios tik jos nariai ir nenar-
iai gali užpultajai Suo-
mijai suteikti.

Pilnas Tautų Lygos posė-
dis tuojau šitą rezoliuciją
užgėrė, nei vienas balsui
nesipriešinant.

Sovietų Rusijai tuo budu
uždutas skaudus moralis-
mus. Ji pasmerkta kaip
užpuolikė ir išmesta iš pa-
saulio tautų šeimos.

Dabar lieka klausimas,
kiek tos pasaulio tautos ga-
lės duoti užpultajai Suo-
mijai pagalbos. Jungtinių
Valstijų valdžia jau davė
\$10,000,000 kreditų maistu
pirktis. Suomijos atstovas
dabar nori gauti čia ir duja-
kaukių savo žmonėms nuo
bolševikų gazų apsaugoti.

Iš Švedijos darbininkai eina
Suomijos savanoriais. Da-
nijos darbininkai deda Suo-
mijai pinigų. Tautų Lygos
sektorių jatais jau rupinasi
militarinė ir medicinos pa-
galba.

Apgaudinėja Sovie- tų Rusijos Žmones.

Kaip Hitlerio valdžia me-
luoja ir apgaudinėja Vo-
kietijos piliečius, taip Stali-
no valdžia meluoja ir ap-
gaudinėja Sovietų Rusijos
gyventojus.

Gyvendami Amerikoje ir
turėdami laisvą spaudą, mes
žinome, kad šiandien visas
pasaulis piktinasi ir smerkia
Maskvos valdžią dėl Suo-
mijos užpuolimo. Smerkia
šitą smurtą netik buržuazi-
niai sluogsniai, bet smerkia
ir darbininkų klasė, visokios
darbininkų unijos ir parti-
jos, smerkia net padoresni
komunistai.

Bet Sovietų Rusijos žmo-
nės šitų dalykų nežino. Ne-
žino, nes Stalino valdžia
tuos faktus slepia nuo jų. Ji
meluoja jiems, buk "Ameri-
kos, Anglijos ir Švedijos
darbininkai sveikina Sovie-
tų Rusijos žygį ir jos vado-
vybę Suomijoje."

Taip pat yra apgaudinė-
jama ir Sovietų armija. Jai
leidžiamas organas "Kras-
naja Zvezda" rašo, kad ne-
tik Amerikos ir Anglijos
žmonės remia Rusijos žygį,
bet ji remia ir sveikina "vi-
so pasaulio darbininkai."

Jeigu Sovietų Sąjungos
žmonės dabar žinotų, kaip
Stalino valdžia juos mulki-
na ir apgaudinėja, tai nėra
abejonės, kad jie tuojau
nusistytų ten, kur nusiuntė
caro Mikės valdžią.

'Mes Nekariaujam,' Sako Molotovas.

Jis meluoja, sako, Maskvos
pranešimai.

Kai Tautų Lyga pereiną
savaitę pereiną, kad Ru-
sija nutrauktų užpuolimo
karą prieš Suomiją, tai Mo-
lotovas atsakė, kad Rusija
prieš Suomiją visai neka-
riauja.

Lyg ir norėdama parodyti,
kad Molotovas meluoja,
Maskva tuojau paskelbė
raudonosios armijos laimė-
mus Suomijoje. Štai oficialus
Stalino valdžios praneši-
mas:

"Maskva, 17 gruodžio.—

Murmansko kryptimi So-
vietų armija nužygiavo 75
kilometrų. Uchtos kryptimi
Sovietų kariuomenė nu-
žygiavo nuo savo sienos jau
132 kilometrų (apie 82 my-
lias) ir užėmė Kursu miestelį.
Kitomis kryptimis buvo
tik žvalgų susisaudymai ir
vietomis vyko artilerijos
dvikova."

O Molotovas tuo pačiu
laiku oficialiai telegrafuoja
Tautų Lygai, kad Sovietų
Rusija prieš Suomiją "neka-
riauja."

Išrodo lyg ir parišėlių
namai.

Suomijoj Sušalo Tuk- stančiai Rusų.

Be to, jų armijoj kilo rau-
pų epidemija.

Švedijos laikraščiai, kurie
turi Suomijos fronte daug
savo korespondentų, prane-
ša šią savaitę, kad Suomijos
miškuose tukstančiai rusų
kareivių žūsta nuo šalčio.
Stalino valdžia išsiuntė tuos
vargšus į tokią šalį, kur kli-
matas jiems neįprastas, kur
šiaučia didelės pūgos, kur
naktys labai ilgos, kur saulė
tik apie vidurdienį tepasiro-
do, ir kur nėra jokios pasto-
gės, nes suomiai pasitrauk-
dami sudegina visus trobės-
sius. Nuvargę ir išalkę, rusai
turi miegoti ant sniego, ir
kai užmiega, daugiau jau
nebeatsikelia. Todėl grįzda-
mai atgal finai randa tuk-
stančius sušalusius rusus.

Stokholmo laikraščio
"Allehanda" koresponden-
tas praneša, kad labai daug
rusų lavonų randama su rau-
pų ligos ženklais, kas paro-
do, jog Suomijon įsiveržus-
ioj rusų armijoj dabar siau-
čia raupų epidemija. Suo-
mij armijos vadovybė todėl
įsakiusi visus savo kareivius
įskiepyti nuo raupų, kad lai-
dodami liguistų rusų lavon-
us jie neužsikrėstų ta bai-
sia liga.

HITLERIO AGENTAS NEGAVO PILIETYBĖS POPIERŲ.

Buvęs Hitlerio agentas,
George Ludecke, šį pane-
dėlį Detroito prašė pilieti-
škų popierių. Teismas jam
nedavė. Ludecke atsivedė
teisman ir savo žmoną, kuri
esanti tikra amerikietė, ir
pats bažijosi, kad dabar jis
už pasitaikęs ir Hitleriui
daugiau nebeagentaujas:
"Hitlerio agentas jau nebe-
gyvas," kalbėjo jis teisėjui.
"Prieš šį teismą stovi jau
naujas Ludecke."

"Bet aš tau netikiu, kad
tu galėtum atsimaityti," at-
sakė teisėjas.

17,000 Rusų Žuvo 'Sląstuose.'

Be to, 20,000 raudonar-
miečių apsupta.

Visas pasaulis stebisi tuo
narsumu, kuriuo Suomijos
liaudis ginasi nuo daug di-
desnio užpuoliko, užduoda-
ma jam tokių smarkių smu-
gių. Šį panedėlį Karelijos
persmaugoj (tarp jūros ir
Ladogos ežero) suomiai pa-
klojo 17,000 raudonarmie-
čių ir sunaikino 36 rusų tan-
kus. Tarp sunaikintų tankų
trys būvė baisiai dideli, kaip
kilnojamos tvirtovės. Visas
bolševikų ofensyvas čia bu-
vo sudažytas į skutus.

Tuo pačiu laiku Ladogos
ežero šiaurėje suomiai ap-
supo da dvi rusų divizijas,
iš viso 20,000 bolševikų, at-
kisdami jiems iš užpakalio
kūliai. Tai buvo tos bolševi-
kų spėkos, kurios taip neat-
sargiai įsibrovė apie 60
mylių Suomijos gilumon,
norėdamos perkirsti tą šalį
pusiau. Kai jos nuėjo pertol-
li nuo sienos, suomiai užda-
rė kelią jų užnugary. Jos tu-
rės arba pasiduoti, arba bus
sunaikintos.

Bet Suomijos šiaurėje, kur
suomiai neturėjo jokių for-
tifikacijų, rusai pradėjo
veržtis didelėmis spėkomis.
Nors suomiai smarkiai prie-
šą naikina, bet Stalinas siun-
čia vis naujas ir naujas ban-
gas. Jis turi kareivių milio-
nus ir žino, kad visus juos
iššaudyt suomiai nepajėgs.

Šį panedėlį Suomijos ka-
ro vadovybė paskelbė, kad
nuo karo pradžios iki šiol
suomiai sudažė jau 240 ru-
sų tankų.

RUSŲ ORLAIVIAI NE- GALI SUOMIJOJ VEIKTI.

Nors Molotovas oficialiai
skelbia, kad raudonoji ar-
mija Suomijoje nekarauja,
šį panedėlį Maskvoje išleis-
tas valdžios komunikatas
aiškina, kad dabartiniu lai-
ku Suomijos fronte veikia
daugiausia rusų artilerija ir
tankai. Orlaiviai, esą, negali
dabar veikti, ypač Suomijos
šiaurėje, nes dabartiniu lai-
ku dienos tenai beveik nėra
ir orlaiviai beveik negali
nieko matyti. Todėl jie lai-
komi žemėje ir laukia švie-
sesnių dienų.

PILNAS LENINGRADAS SUŽEISTUJŲ.

Associated Press praneša,
kad Leningrade visos cerk-
vės ir kitos erdvesnės patal-
pos yra paverstos ir armijos
lazaretus, nes paprastose
miesto ligoninėse sužeistie-
ji jau nebesutelpa. Trauki-
niai nuolatos veža ir veža
iš Suomijos fronto sužeistus
raudonarmiečius. Visas Le-
ningradas esąs pilnas sužeis-
tų.

SUOMIAI IŠARDĖ RUSŲ GELEZINKELĮ.

Kopenhagos žiniomis,
suomių lakunai pereiną sa-
vaitę nulėkė rusų užfronten-
ir bombardavo priešų gele-
zinkelį, kuris jungia Lenin-
gradą su Murmansku. Ži-
nios sako, kad 12½ mylių
šito kelio buvo išardyta.

SUDEGĖ 5 VAIKAI.

Augusta, Me.—Šį pane-
dėlį čia sudegė silpnapročių
vaikų mokykla, kurioj žuvo
5 vaikai.

Tarp Anglijos ir Vo- kietijos Buvo Didelis Oro Mušis.

Anglai numušė 12 priešų
lėktuvų, patys neteko 7-nių.

Pereiną savaitę ant jurių
anglai sunaikino 5 vokiečių
karo laivus, vieną iš jų pa-
tį didžiausį ir geriausią nacių
sarvuotlaivį, "Grafo Spee"
(išstark: "Spēe").

Kad atsilyginus anglams
už šitą skaudų smugį, vokie-
čiai pradėjo pulti Anglijos
prekybos laivus iš oro. Per
pereiną nedėdienį ir šį pa-
nedėlį jie užpuolė Anglijos
pakraščiuose 24 laivus. Vie-
nus jų apšaudė iš kulkasvai-
džių, kitus atakavo bombo-
mis. Keli nedideli laivai bu-
vo nuskandinti, tuli jų nei-
ralys.

Tai, gavusi Suomijos
skundą, Tautų Lyga pereiną
savaitę nusiuntė Sovietų
Rusijos valdžiai reikalavi-
mą, kad užpuolimo karas
prieš Suomiją būtų tuojau
nutrauktas, o ginčas paves-
tas deryboms išsiaiškinti.

Rusijos užsienio reikalų
komisaras Molotovas atsakė
Tautų Lygai, kad Sovietų
Rusija prieš Suomiją vi-
sai "nekarauja." O kai karo
"nėra," tai, žinoma, nėra kas
ir "nutraukti."

Gavusi šitokią begėdišką
pastatymą, Tautų Lyga
vienbalsiai nusprendė, kad
Sovietų Rusija yra užpuoli-
kė. Ir kaip užpuolikę ją pa-
smerkė visų 49 tautų atstovai,
nei vienas jos neužtarė.
Ypač aštriai Maskvos egre-
siją smerkė Pietų Amerikos
respublikų atstovai.

"FINLANDIJOS DIENA."

Pereiną nedėdienį Jung-
tinių Valstijų miestuose bu-
vo ruošama "Finlandijos
Diena." Visur buvo renka-
mos aukos užpultai finų
tautai. New Yorke jau įstei-
gtas ir fondas Suomijai šelp-
ti. Fondo priešaky atsistojo
Hooveris, kuris po didžiojo
karo šelpė ir badaujančius
Rusijos žmones. Amerikos
Raudonas Kryžius irgi ren-
ka Suomijos žmonėms au-
kas. Jis išsiuntė jau apie
\$250,000.

SOVIETŲ ATSTOVAS APLEIDO ITALIJĄ.

Pereiną savaitę iš Romos
išvažiavo Maskvon Sovietų
ambasadorius Nikolai Go-
relcin. Jis buvo atsiųstas Ro-
mon vos 15 dienų atgal ir
da nebuvo įteikęs Mussoli-
niui savo mandato. Kodėl
jis taip umai buvo atšauk-
tas, niekas nežino.

ATSIVIJO AMERIKON

Šiomis dienomis iš Mek-
sikos uosto išėjo vokiečių
32,500 tonų laivas "Colum-
bus," tikėdamasis prasukti
pro anglų blokadą ir pa-
siekti Vokietiją. Bet Angli-
jos skraiduoliai, matyt, jau
laukė jo ties Floridos pa-
kraščiu, nes šį utarninką jie
užklupo tenai vokiečių ži-
balinį laivą ir atsivijo net į
Floridos uostą.

Nusižudė "Grafas Spee" Vokietijos Laivyno Garbė

BUVO SMARKIAUSIS NACIŲ LAIVAS.

Be to, anglai sunaikino ir
keturius kitus vokiečių
karo laivus.

Pereiną savaitę trys leng-
vieji anglų kreiseriai Pietų
Amerikos pakrasty užklupo
"Grafo Spee" (išstark: Spēe),
kuris skandindavo
prekybos laivus tarp Pietų
Amerikos ir Afrikos. "Graf
Spee" buvo smarkiausias vo-
kiečių laivyno narys. Jis bu-
vo suplanuotas taip, kad
nuo didžiųjų drednotų galė-
jo lengvai pabėgti, o leng-
vesnieji, kurie galėtų jį pa-
sivyti, persilpnė buvo su juo
kovoti. Jis buvo apšarvuo-
tas 6 colių storio plieno šar-
vais ir apginkluotas 11 co-
lių kanuolėmis. Jo pastaty-
mas vokiečiams kainavo
\$19,000,000 ir ne be pama-
to jis buvo laikomas jų "lai-
vyno garbe." Jis sunaikino
jau labai daug Anglijos lai-
vų ir todėl anglai labai jį
gaudė.

Ir vienas Anglijos kreise-
rių, butent "Exeter," pereiną
savaitę pastebėjo, kad
"Graf Spee" vejasi da vieną
prekybos laivą. "Exeter"
užbėgo užpuolikai už akių
ir paleido dumų uždangą
skersai jo kelią, tuo budu
paslėpdamas vejamą auką.
Bet budamas lengvas laivas,
apginkluotas tik 6 colių ka-
nuolėmis, "Exeter" žinojo
mušio su "Grafu Spee" ne-
atlaikysias. Bijodamas jo 11
colių armotų, "Exeter" ir
pats pasislėpė dumų uždan-
goj, o tuo tarpu pradėjo
šauktis kitų Anglijos kreise-
rių pagalbos.

Bet pakol pagalba pribu-
vo, "Graf Spee" jau pradėjo
"Exeterį" atakuoti. Pastara-
sis kad ir šaudė atgal, bet
nedideli jo šoviniai nedaug
šarvuotam priešui kenkė.
Kaip lengvesnis laivas,
"Exeter" tačiau galėjo vik-
riau manevruoti ir dangsty-
tis dumų uždangomis.

Kova tęsėsi 14 valandų.
Anglų laivas buvo jau smar-
kiai apdaužytas ir apie 60
žmonių ant jo užmūsta. Pa-
galinai pribuvo jam į pagal-
bą du kiti anglų kreiseriai,
ginkluoti 8 colių kanuolė-
mis. Nors prieš "Grafo
Spee" ginklus ir jie persilp-
ni, tačiau nieko nelaukdami
paleido savo armotas dar-
ban. Pirmasis anglų laivas
dabar jau pasitraukė iš ko-
vos. Mušis tęsėsi dar porą
valandų, ir "Graf Spee"
pradėjo bėgti į Urugvajaus
pakraštį. Jis pasislėpė
Montevideo uoste. I neitra-
lų vandenį anglai jau nebe-
galėjo vyti paskui jį.

LINKSMŲ ŠVENČIŲ

Visiems "Keleivio" skai-
tytojams, platintojams,
korespondentams ir šiaip
draugams, linki linksmy
Švenčių.

"Keleivio" Štabas.

Urugvajaus valdžia gi
davė jam laiko tik 3 paras.
Jeigu per 72 valandas neiš-
plauksit, mes jus internuosi-
me visam karo laikui, parei-
škė ji "Grafo Spee" kapito-
nui. Bet per 3 dienas patai-
syt sušaudytą laivą nebuvo
galima. Be to, Urugvajaus
darbininkai paskelbė boiko-
tą, sakydami, kad vokiečių
laivo, kuris skandino ant
jurių nekaltus laivus ir
žmones, jie niekadoms netai-
sysią. Darbininkai įtaisė net
protesto demonstraciją uos-
te. Nešant iš laivo sužeistus
vokiečius, urugvajiečiai ujo
ir baubė, kaip ant kokių vil-
kų. Ant vokiečių laivo buvo
keliasdešimt kareivių su-
žeista ir 33 užmūsti. To lai-
vo kaledime buvo užrakinti
už geležinių durų ir 62 ang-
lai belaisviai, kuriuos vokie-
čiai ištraukė iš jūros, nu-
skandinę jų prekybos laivą
Afrikos pakrasty. Dabar tie
belaisviai likos išleisti, nes
jau patys jų kalintojai pate-
ko nelaisvėn. Anglams iš
"Grafo Spee" išeinant, uru-
gvajiečiai juos karštai sveiki-
nė.

Tuo tarpu ties Urugvajaus
pakraščiu atvyko daugiau
Anglijos karo laivų ir visi
jie sustoję sargyboj, lauk-
dami kada vėl pasirodys
"Graf Spee." Jo kapitonui
liko dvi alternatyvos: arba
pasislėkti uoste ir but inter-
nuotu iki karo pabaigos, ar-
ba išeiti prieš anglų armo-
tas ir žlugti. Todėl jis krei-
pėsi per radiją į Hitlerį,
klausdamas patarimo kas
daryti. Hitleris atsakė: "Ka-
pitone, spresk patys. Laivas
yra tavo." Kapitonas tuo-
met atsakė: "Ačiu tau, va-
de! Aš laivą sunaikinsiu.
Toks mano sprendimas!"

Ir ištikro taip įvyko.
"Graf Spee" buvo išvestas
iš Montevideo uosto į giles-
nę vietą, jo jurininkai nu-
kelti, ir tuomet laivas su-
sprogdintas. Jo įgula susidė-
jo iš 1,030 žmonių, kurie nu-
vyko per upę La Platą į Ar-
gentiną ir tenai buvo inter-
nuoti.

Šitas įvykis Anglijoj su-
kėlė neišpasakytą entuziaz-
mą. Londono laikraščiai su-
riko didžiausiais antgal-
viais, kad "nusižudė Vokie-
tijos laivyno garbė!"

Reikia pridurti, kad pe-
reitą savaitę anglai sunaikino
da keturius kitus vokiečių
karo laivus. Tai jau ištikro
skaudus vokiečiams smugis.

VOKIEČIAI SKANDINA ŽVEJŲ LAIVUS.

Vokiečių orlaiviai pradė-
jo skandinti jau ir žvejų lai-
vus. Ir šį utarninką nacių or-
laiviai bombardavo keturias
žvejų eldijas Anglijos pa-
krasty, vieną jų nuskandin-
dami. Žuvo trys žvejai.

HAVERHILLYJE UZ- PUOLIMAS.

Haverhill, Mass.—Šį utar-
ninką banditai čia užpuolė
du Imperial Dye Co. tarnau-
tojų ir atėmė \$1,272 pinigų,
kurie buvo paskirti darbi-
ninkų algoms.

3 APZVALGA 3

KUR ČIA "DEMOKRA-
TIJOS ATSTEIGIMAS?"

"Vilnius" 289-tam numery L. Pruseika adresuoja "Keleivius" šitokią pastabą:

"Priminsiu 'Keleivius', kad panaši valdžia (kaip Vilniuje kitąsyk mėgino įsteigti Kapsukas su Angariečiu.—"Kel." Red.) 1918 metais buvo ir Finlandijoje...

"Bet Mannerheimas atskvietė kaizerio armiją, ir kraujose paskandino visą pasaulį."

"Iš ka panašu, kad pats 'Keleivis' dabar įsikabinęs į Mannerheimo ir Risto Ryti skvermus ir pietus stovja prieš tikros demokratijos atsteigimą Finlandijoje."

Mes nesuprantam, kur čia "Vilnius" redaktorius mato "demokratijos atsteigimą". Juk Suomija tvarkosi demokratiniams pagrindais. Jos parlamentą gyventojai renka lygiu, teisiu ir visuotiniu balsavimu. Kandidatus į parlamentą atstovus skiria įvairios partijos, iš kurių stipriausia yra socialistų partija (dabartiniam parlamente ji turi 85 balsus). Suomijos prezidentą renka 300 rinkėjų, bet tuos rinkikus renka patys gyventojai, tokiu pat būdu kaip ir parlamento atstovus.

Beveik visą Suomijos prekybą ir pramonę valdo kooperatyvai, kuriems priklauso apie 1,000,000 žmonių.

Juk tai vis demokratinės įstaigos, demokratinė santvarka!

Taigi Sovietų ant Suomijos užpuolimas, kurio tikslas yra šita santvarka nuversti, nėra "demokratijos atsteigimas," bet demokratijos griovimas!

SUOMIJOS MINISTERIS
PASAULIO KO-OPERATYVŲ VADAS.

Dabartinis Suomijos užsienio reikalų ministeris, socialdemokratas Vaino Tanner, yra Suomijos Elanto Ko-operatyvų Draugijos vyriausias vedėjas ir Tarptautinio Ko-operatyvų Susivienijimo prezidentas.

Šitas susivienijimas apima viso pasaulio ko-operatyvus, kurie turi daugiau kaip 70,000,000 narių. Vaino Tanner buvo išrinktas ko-operatyvų Internacionalo prezidentas dėl to, kad Suomijoje ko-operatyvų judėjimas yra stipresnis negu kur nors kitur, ir kad jis tenai sustiprėjo daugiausia aciū Tannerio veikliai.

Suomijos ko-operatyvams šiandien priklauso daugiau kaip pusė šalies ūkinių ir jų kontrolėje yra daugiau kaip 40 nuosimčių visos šalies prekybos.

Apie tai praneša Associated Press.

Per ko-operatyvus Suomijos darbininkai eina prie socializmo. Bet Maskvos barbarai dabar šitą šalį užpuolė ir nori ją sutriuškinti, kad socialistinis darbininkų judėjimas tenai nepasiektų savo tikslo.

KOMUNISTAI JAU NE-
BOIKOTUOS NACIŲ.

Amerikos komunistų partija skelbė Vokietijos prekioms boikotą nuo pat 1933 metų, kai tenai įsigalėjo naciškas fašizmas.

Dabar, kai Maskva susibičiuliavo su Berlynu, Amerikos komunistai irgi pakeitė savo poziciją nacių atžvilgiu. Pereitą savaitę komunistų partija pareiškė savo pirmininko Fosterio lūpomis, kad nuo šiol ji Vokietijos nacių prekių jau neboikotuos. Ji išstojo ir iš tos organizacijos, kuri skelbia agresoriams boikotą.

Vienybė tarp Stalino komunistų ir Hitlerio nacių kas ykis darosi vis didesnė ir didesnė.

NESAMONĖS APIE
AMERIKĄ.

Rašydami apie amerikiečių gyvenimą, Lietuvos laikasčiai dažnai prieina prie didžiausio absurdo. Tik patikslausit, ką rašo šių metų 23 lapkričio laidoje "Lietuvos ūkininkas":

"Amerikiečiai praktiškai žmonės. Jiems laikas pinigai. Laiko, kaip ir pinigų, laisvai leisti negalima. Todėl amerikiečiai laikui taupyti išsivalgoja įvairiausių būdų. Kiekviename žingsnyje jie naudojami nešikų pagalba."

"Bet štai indų plovimas. Darbas nemalonus, o ir gaštas. Mašinų indams plauti esama visokiausių, bet jos didelės nepatogios, užima vietą, genda. Mašinos tinka valgykloms, restoranams, bet mažai šeimai nepritaikomos."

"Ir štai viena firma sakosi ir šitą klausimą praktiškai išsprendusi. Ji pradėjo pardavinėti lėkštes, peilius, šakutes, kurių skonis atitinka patiekalų skonį. Sakysim, kotletams valgyti lėkštės ir šakutės yra kotletų skonio ir tt. Tas lėkštės, šakutės galima suvalgyti taip pat, kaip ir patį patiekalą."

"Praktiška nauda iš to išmiso tokia: pavalgi pietus, suvalgei indus, ir stalas švarus... Jokio plovimo nereikia."

Ir tamsūs Lietuvos žmonės, prisiskaitę šitokių nesamonių, gali patikėti, kad amerikiečiai ištikrųjų su "kotletais" suvalgo indus.

Tuo tarpu gi faktas yra toks, kad Amerikoje net ir "kotletai" ne madoje.

LAISVĖS VARPAS BUS
GEDIMINO KALNE.

Lietuvos laikasčiai praneša, kad Amerikos lietuvių aukomis nupirkta ir Lietuvai paaukotas laisvės varpas bus pakabintas Gedimino kalne, Vilniuje.

Iš pradžių buvo projektuojama iškelti tą varpą į vieną Romos katalikų bažnyčią Vilniuje, bet pradėjus visuomenei protestuoti, kad tai būtų paniekinimas laisvės idealo, tas projektas pakeista.

"I KOVĄ! UŽ STALINĄ
IR TĖVYNĘ! PLIEK!"

"New York Times" korespondentas Gedy praneša iš Maskvos, kad bolševikų spauda prieštarauja pati sau rašydama apie karą Suomijoje. Čia ji skelbia, kad Sovietai prieš Suomiją nekarauja, o čia vėl giriasi, kaip entuziastingai raudonarmiečiai eina į kovą už Staliną ir tėvynę!

Vienas bolševikų korespondentas, pažymėjęs kad raudonarmiečiai paėmė jau antrą miestelį prie Ladogės ežero, stačiai pakvarta iš to džiaugsmo ir pasakoja "Raudonoji Vėliava" šitokias nesamones:

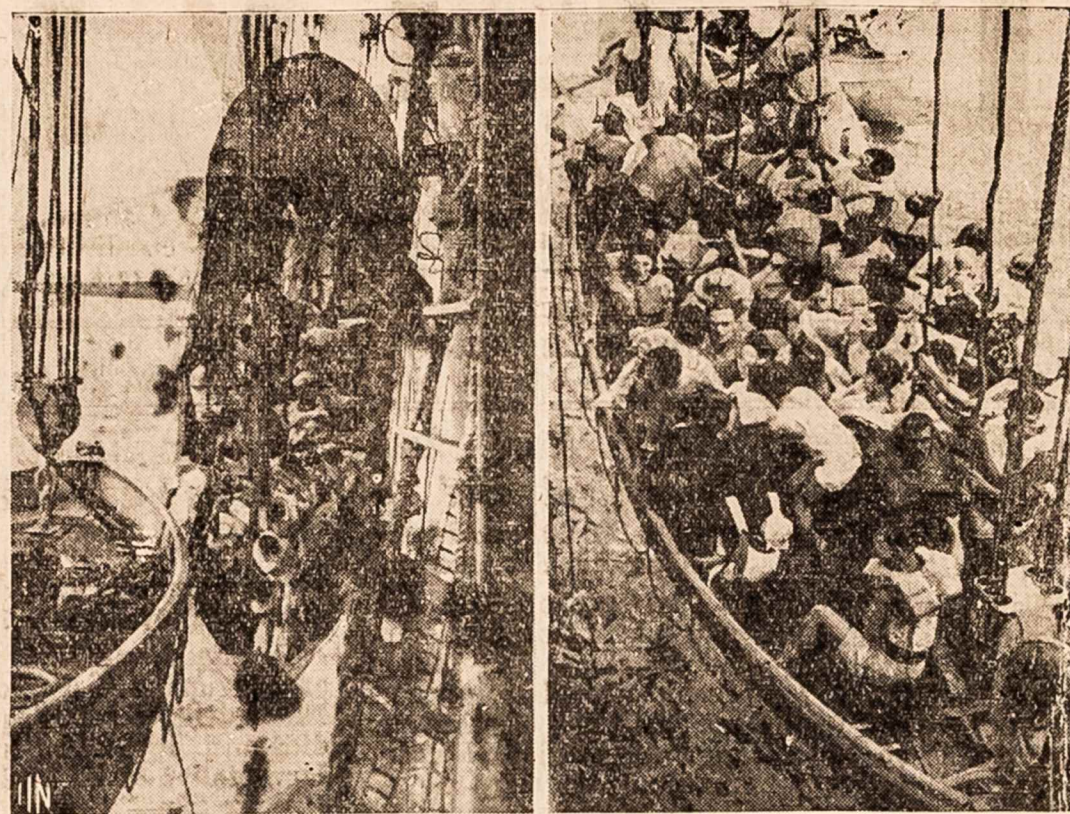
"Vietoj paprasto įsakymo, koks yra vartojamas armijoj ir laivyne liepiant šaudyti, 'Pakelk aukštyn', 'Iš kairės' ar 'Iš dešinės', vyresnysis leitenantas Tudor vartoja šitokią dramatišką komandą: 'I kovą! Ant karo provokatorių! Už Staliną ir tėvynę! Už Sovietų laimę! Pliek!'"

Ir po šitokio įsakymo, girdi, raudonoji artilerija kai duoda, tai net žemė dreba!

Ir reikia stebėtis, rašo šitas bolševikas, kad pats pirminis sovietinis pataiko į tikslą.

"Ir su kiekviena nauja salve mūsų matrosai siuntė

Laivui Skęstant Gelbisi Žmonės.

Štai kaip žmonės gelbėjosi, komet jų laivas "Sirdhana" užėjo ant minos Singapūro įlankoj. Dešinėj pusėj viena valtis matosi jau nuleista vandenin; bet iš kairės pusės virvės sukluiavo ir viena valtis krinta vienu galu žemyn. 11 žmonių iškrito iš jos ir prigėrė.

vis didesnė neapykantą tam bauriam priešui, kuris įsikasė ant tos salos."

Taip bolševikų laikraščio korespondentas, I. Ogniov, aprašęs Sovietų laivyną bombarduojant nedidelę Suomijos įlanką salą, ant kurios nebuvo jokių ginkluotų spėkų, o vien tik žvejų grintelės. Ir "už Staliną ir tėvynę" bolševikų laivynas tas skurdžių grinteles su bombardavo...

KAIP SLA KUOPOS BAL-
SUOJA VIRŠININKŲ NO-
MINACIJOSE.

Montello, Mass., 17-tos kuopos balsavimo daviniai: Bagočius 27, Laukaitis 10, Maziukna 21, Kerševičius 11.

Dr. Pilka 13, Vinikas 21, Gugis 20, Bačiūnas 11, Mikuziūtė 20, Mockus 18, Brazauskas 11.

Dr. Stanislovaitis 22, Dr. Graičūnas 8, Dr. Biežis 4.

Pittston, Pa., 346 kuopos balsavimas:

Bagočius 13, Laukaitis 00, Maziukna 13, Kerševich 00, Vinikas 2, K. Michelsonas 11.

Gugis 13, Bačiūnas 00, Mikuziūtė 11, Dargis 11, Mockus 2.

Dr. Stanislovaitis 13.

Cambridge, Mass., 371 kuopos balsavimas:

Bagočius 15, Maziukna 15.

Dr. Pilka 8, Vinikas 7, Gugis 15.

Mikuziūtė 14, Dargis 10, Mockus 5.

Dr. Stanislovaitis 12, Dr. Repšis 3.

Pittston, Pa., 7 kuopa balsavo taip:

Bagočius 25, Laukaitis 30, Miliauskas 2.

Vinikas 35, K. Michelsonas 16.

Mikuziūtė 20, Dargis 11, Mockus 37, Brazauskas 24.

Maziukna 21, Kerševičius 28.

Gugis 21, Bačiūnas 27.

Dr. Stanislovaitis 24, Dr. Biežis 23.

Rosindale, Mass., 202 kuopos balsavimas:

Bagočius 10, Maziukna 10.

Vinikas 10, Gugis 10.

Mikuziūtė 10, Mockus 9, Dargis 1.

Dr. Stanislovaitis 8, Dr. Biežis 2.

Dorchester, Mass., 359 kuopos balsavimas:

Bagočius 30, Maziukna 27, Salna 1, Laukaitis 2.

Dr. Pilka 25, Vinikas 5, Gugis 27, A. Namaksy 3.

Mikuziūtė 28, Dargis 26, Mockus 6.

Dr. Stanislovaitis 27, Dr. Graičūnas 2, Dr. Duserik 1.

Ar Pasikeitė "Keleivio" Nusistatymas?

Dėl to, kad "Keleivis" nepritaria naujai Sovietų valdžios politikai, tai tuli žmonės įsivaizdavo, kad mes pakeitėm savo nusistatymą Sovietų Rusijos atžvilgiu.

Sitokios nuomonės dabar laikosi daugelis komunistų. Reikia tačiau pasakyti, jog šitokia nuomonė yra visiškai klaidinga. Ji kyla iš nemokėjimo analizuoti ir lyginti dalykus.

Jeigu gerai dalykus išanalizuosime, tai pasirodys, kad ne "Keleivis" pakeitė savo nusistatymą, bet Sovietų valdžia.

Sovietų valdžia per kelis pastaruosius metus vedė intensyvią kovą prieš fašizmą. Į tą kovą buvo įkinkytos komunistų partijos visose šalyse. Buvo organizuojamos net tam tikros organizacijos, pavyzdžiui, "Lyga prieš Karą ir Fašizmą". Vokiškas nacizmas buvo skaitomas didžiausiu Sovietų Rusijos priešas. Komunistai nuosirdžiai rėmė ir Ispanijos lojalistus, kurie kovojo prieš fašizmą. Jie smerkė Italijos užpuolimą ant Etiopijos. Jie protestavo prieš japonų invaziją Kinijoje. Jie piktinosi, kada Anglija ir Prancūzija leido Hitleriui pasiglemžti Čekoslovakiją. Jie agitavo, kad visos demokratinės valstybės, kaip Anglija, Prancūzija, Jungtinės Valstijos ir kitos, susidėtų su Sovietų Rusija ir padarytų fašizmo hydrą galą. Vienu žodžiu, Sovietų Rusijos obalsis buvo: šalin fašizmas, lai gyvuoja demokratija!

Sitokiam obalsiui mes pritarėm pirma, ir pritariam dabar.

Bet Sovietų valdžia, o su ja ir dauguma komunistų, šito obalsio jau išsižadėjo. Išsižadėjo dėl to, kad Maskva padarė su Berlynu sąmokslą pasidalinti Lenkiją. Hitleris dabar leidžia Stalinui grobti Pabaltijo valstybes, o Stalinas remia Hitlerio karą prieš Europos demokratiją. Ir Sovietų valdžios vardu Maskvoje dabar skelbiama, kad "vesti karą už hitlerizmą sunaikinimą yra ne tik beprotiška, bet ir kriminališka!" (Molotovo žodžiai.)

Sitokiai politikai, žinoma, "Keleivis" nepritaria.

Bet ar tai reiškia "Keleivio" nusistatymo pakeitimą? Ne, mūsų nusistatymas čia nei kiek nepasikeitė, nes tokia politika mes visados buvom priešingi.

Mes visados buvom priešingi užpuolimo karams. Sitokiems smurtams mes esam priešingi ir dabar, nežiurint kokios spalvos smurtininkai būtų!

Taigi, "Keleivio" nusistaty-

mas šituo požiūriu nenukrypo nei per vieną milimetrą. O jeigu mūsų pareiškimai šiandien prieštarauja Sovietų valdžios politikai, tai prieštarauja vien dėl to, kad toji politika pasidarė jau diametraliai priešinga iki šiol skelbtoms Sovietų idėjoms.

Bet dėl dabartinės Maskvos politikos mes nekaltinam Rusijos darbininkų. Mes žinom gerai, kad Rusijos žmonės neturi toj politikoj balso. Jie nežino kaip Maskva planuoja ir ką ji veikia. Pavyzdžiui, paimti suomių nelaisvėn Sovietų kareiviai prisipažįsta iki šiol visai nežinoję, jog Maskva pradėjo užpuolimo karą prieš Suomiją. Karininkai jiems tvirtinę, jog "Suomijos buržuazija gavusi iš užsienio kapitalistų įsakymą užpulti Sovietus," todėl raudonoji armija turinti tą "užpuolimą atremti."

Mes žinom, kad Maskvos valdžia taip pat klaidina ir visus Sovietų Rusijos gyventojus. Todėl neteislinga būtų dėl Suomijos užpuolimo kaltinti Sovietų Rusijos liaudį. Rusų liaudis yra geros širdies ir gerų norų. Gaila tik, kad ji yra nuolat klaidinama ir nežino teisybės. Jeigu ji žinotų tikrąjį dalykų stovį, ji atsakyti eiti Suomijos miestų deginti ir nekaltų žmonių žudyti. Ji pasakytų tą patį, ką ir mes sakome.

Nereikia užmiršti, kad rimtesni komunistai, kurie gyvena demokratinėse šalyse ir turi progos patirti teisybę, jau pasmerkė Maskvos vadų politiką. Pavyzdžiui, prof. Granville Hicks, kuris iki šiol buvo didelis Sovietų valdžios šalininkas ir buvo komunistų žurnalo "New Masses" redaktorium, dabar pasitraukė iš tos partijos ir atsiskyrė iš redakcijos pareigų, nes pamatė, kad Stalino pareiškimai baisiai nenuosirdūs. Tuo "nenuosirdumu Stalinas nupuo- lė žemiau Hitlerio," pasakė prof. Hicks.

Hicks pasilieka ištikimas komunizmo idėjai ir karštai simpatizuoja Sovietų liaudžiai, tačiau Stalino politiką smerkia.

Norvegijos sostinėje Osloje pereitą savaitę vienas komunistas išdaužė net Sovietų ambasados langus, protestuodamas dėl užpuolimo ant Suomijos.

Taigi matome, kad naujai Maskvos politikai nepritaria ir komunistai, nes toji politika jau virto tikrojo imperializmo agresija ir pradėjo smausti silpnesnes tautas.

Kaip Dideles Sovietų
Rusijos Oro Spekos

Sovietų Rusijos užpuolimas ant mažiukės Suomijos kreipia į save daug daugiau dėmesio, negu Vokietijos karas su Anglija ir Prancūzija.

Pasaulis domisi Suomijos įvykiais dėl to, kad mažutė tautelė dryso gintis prieš tokią milžiną, kaip Sovietų Rusija, kurios iki šiol bijojosi visa Europa. Kad suomių tauta buvo kulturinga, kad jos žmonės apsišvietę, ištvėringi, geri sportininkai, tai visi žinojo. Bet niekas negirdėjo apie Suomijos karinę galybę. Ji visuomet buvo skaitoma labai taikinga šalis. Jos armija siekė vos 25,000 kareivių; atsarginių buvo tik apie 40,000. Tuo tarpu gi Rusijos militarizmas buvo išreklamtuotas be galo ir krašto. Jos pastovi armija siekianti 1,500,000 kareivių, o su atsarginiais—apie 17,000,000 kareivių. Taigi rusų armija yra 246 kartus didesnė kaip suomių. Kitaip pasakius—246 rusai prieš 1 suomį.

Bet daugiausia Sovietų Sąjunga buvo išreklamavus savo oro galybę. Aviacija Sovietuose virto beveik valstybine religija. Per kiekvieną Maskvos šventę, per kiekvienas iškilmes, buvo demonstruojama aviacija ir tankai. Užsienio laikraščių korespondentai ir diplomatai išsinešdavo iš tų iškilmių tokį įspūdį, kad Rusijos militarizmas yra neįveikiamas.

Sovietų aviatoriai pirmutinai prasimanė ir "oro traukinius," susidedančius iš kelių ar keliolikos sukasių lėktuvų be motorų ir velkamų vieno didelio motorinio orlaivio.

Rusijoj taip pat įvesta "skraidomoji armija," kuri visuomet buvo demonstruojama per manevrus. Jos tikslas turėjo būti užpulti priešą iš užpakalio. Dideli bombanešiai nuneša kelis ar keliolika šimtų ginkluotų raudonarmiečių priešų užfrontu, kur jie visi išsoka iš didelės aukštos ir nusileidžia žemėn parašutais.

Be to, rusai turėjo pastatę ir visam pasauly išreklamavę "Maksimą Gorkį." Tai buvo milžiniškas skraidomas laivas, kokio niekur pasauly nebuvo (jis žuvo nelaimė).

Bet kiek iš viso Rusijoj orlaivių ir lakūnų, niekas tikrai nežino, nes ir bendrai apie tą šalį pasaulis labai mažai žino. Patys Rusijos žmonės žino apie savo kraštą tik tiek, kiek jiems pasako Stalino valdžia, o ji pasako labai mažai. Spaudos ir žodžio laisvės Rusijoj nėra, todėl niekas ir negali nieko tenai pasakelti.

Matyt, Maskva tyčia laiko savo šalį patamsy, kad pasaulis nieko apie ją nežinotų ir bijotųsi to, kuo Maskva ji gąsdina.

Vokiečių spauda 1938 metų pradžioje rašė, kad Sovietų Sąjunga tuomet turėjusi 10,000 karo lėktuvų, o iki metų pabaigos turėjusi jau 16,000. Ne visi tam tikėjo. Lindberghas, pavyzdžiui, apžiūrėjęs Europos valstybių aviaciją, tvirtino, kad viena Vokietija turinti daugiau lėktuvų, negu Rusija, Anglija ir Prancūzija sudėtos kruvon.

Bet buvo ir kitokių žinių. Buvo, pavyzdžiui, skelbiama, kad Rusija turi 50 fabrikų, kurie dieną ir naktį stato orlaivius. Ir buvo tvirtinama, kad rusų orlaiviai esą labai geri. Per Ispanijos karą iš pat pradžių rusų orlaiviai buvo laikomi geriausiais. Jie buvo greitesni, ne-

gu vokiečių ir italų orlaiviai. Bet vėliau paaiškėjo, jog jie buvo geresni ir greitesni tik dėl to, kad vokiečiai ir italai siųsdavo Ispanijon senus savo lėktuvus. Kai vokiečiai ir italai pradėjo siųsti Ispanijon naujas savo mašinas, tai rusų orlaiviai buvo tuojaus išnaikinti. Oro kovoms rusų lėktuvai esą netikę dėl to, kad labai krato ir neleidžia taikliai nustatyti kulkasvaidžių ugnies.

Po to rusai nusipirko Amerikoj teisių statydinti amerikoniškus orlaivius. Užmokėję gerus pinigus, jie gavo leidimą darytis trijų tipų orlaivius: Boeingo ir Severskio kovos lėktuvus ir Glenn Martino bombanešius. Dabar rusai stato šios rūšies orlaivius savo fabrikuose Rusijoj.

Bet šitie dalykai da nepasako, kaip galinga yra Sovietų Rusijos aviacija. Kai Lindberghas pernai pasakė, kad rusų oro spēkos visai menkos, tai Sovietų aviatoriai iškoliojo jį "durniumu," "melagiū" ir kitaip, bet jis ištikrųjų apsilėnė su faktais, jie neparodė.

Lenkijoj rusų aviacija neturėjo progos savo galybę ar menkumą parodyti, nes tenai visą darbą jau buvo atlikę vokiečių orlaiviai.

Todėl pasaulis dabar labai domisi Rusijos karu prieš mažutę Suomiją—ar ištikrųjų Sovietų aviacija yra tokia galinga, kaip ji buvo reklamuojama. Kol kas tos galybės da nesimato.

Pirmą ir antrą dieną rusų orlaiviai bombardavo beveik visus žymesnius Suomijos miestus ir pridarė nemaža nuostolių, nes metė daugiausia uždegamasias bombas. Tačiau kai finų priešlėktuvinė artilerija daugumą rusų orlaivių sunaikino, daugiau oro užpuolimų rusai jau nedaro. Ir bendrai, per dvi karo savaites rusai pasirodė labai prastai. Iš tos jų "skraidomos armijos" pasaulis net juokaus daro. Apie 1,500 rusų parašutinių nusileido iš oro Suomijos šiaurėj ir užėmė žvejų miestelį. Bet kai suomių žvejai sugrįžo į jūros, jie tuojaū tą "skraidomąją armiją" paėmė nelaisvėn.

Korespondentai praneša, kad kai kuriuos tų parašutiniųkų suomių moterys užmušė kočergomis.

AMERIKOS VISUOMENĖ
RENKA FINAMS AUKAS.

Amerikos Raudonas Kryžius paskelbė spaudoj, kad jo skyriai, kurių yra 3,700, pradėjo rinkti užpultiemis finams aukas. Ir Amerikos visuomenė gausiai aukoja. Pereitą savaitę buvo surinkta jau daugiau kaip \$250,000. Pereitą savaitę išsiųsta visa suma.

TOLSTOJAUS DUKTE
ISSIIMA PILIETYBĖS
POPIERAS.

Aleksandra Tolstojeva, garsaus rusų rašytojo Levo Tolstojaus dukte, kuri dabar gyvena Connecticut valstijoj ant farmos, ši penktadienį stos apygardos teismui Middletowne prašyti pilnų pilietybės popierų. Pirmasias popieras ji jau turi išsiėmus seniau. Rusijon ji jau nebeneri grįžti.

SAULĖ UŽDEGE NAMĄ.

Marshallton, Del.—Pereitą penktadienį čia užsidegė tulos G. Copes namas. Nustatyta, kad ugnį sukėlė saulės spinduliai per stiklinį indą, kuris stovėjo ant langų su vandeniu.

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

New York Trade Unijos protestuoja prieš Sovietus dėl puolimo Suomijos.

"Keleivy" jau buvo rašyta, kad kriaučių 54 skyrius priešmetinis susirinkimas bus gruodžio 13 dieną. Bet tą dieną susirinkimas neįvyko, nes New York Trade Unijos paskelbė masinį susirinkimą New Madison Square Garden patalpoje protestuoti prieš Sovietų Rusijos broivimąsi ir mažuotę ir taikiai gyvenančią Suomiją. Musų lokalas irgi negalėjo užsimerkti ir nematyti, kad bolševizmas užpuolė ir naują demokratinę Suomiją; todėl pildomąjį lokalo taryba vienbalsiai nutarė savo susirinkimą nukelti nuo 13-tos iki 15-tą gruodžio dieną, kad galėtų kartu su kitomis unijomis pareikšti protestą dėl Suomijos naikinimo.

Nepaisant kaip "Laisvė" ir kiti komunistų laikraščiai spaudė ir didvyrišką Suomijos žmonių kovą už savo šalies nepriklausomybę, vistik jie musų komunistinių kriaučių neįtikimo, kad Sovietų Rusija gerai elgiasi, trempdama po savo batų mažasias tautas. Jie pirmutinai lokalo taryboje pasakė, kad mes turime kartu su kitais lokalais pareikšti protestą prieš Sovietus, prieš jų imperialistinius siekius, ir todėl turime nukelti lokalo susirinkimą į kitą dieną. Vyrai už tai!

Jeigu aktyviški komunistai neseka savo vadų politikos, kuri jiems diena iš dienos kalama, kad Suomijos demokratinė valdžia "išprovokavo" Sovietų karą prieš save; jeigu jau aktyvistai netiki, kad Suomijos demokratinė valdžia, tai "balta-gvardiečių valdžia", tai ką jau kalbėti apie eilinius narius! Suprantama, kad tie juo labiau tokioms pasakoms netiki. Ir ištikrą tokioms "žinioms, kaip skelbia komunistų spauda, tikėti gali tik amžinai aklos komunistas, kuris neseka kitos spaudos ir visai nemoka galvoti. Kas moka nors kiek kritiškai protauti, tas mato, kad komunistinė spauda šiandien liko viena iš melagingiausių, viena iš šlykščiausių įrankių mulkinti savo skaitytojus. Bet tas mulkinimas jiems neiseis ant rero. Čia Amerika, o ne Rusija, ar hitleriškoji Vokietija, kur viskas išplaukia iš diktatorių lūpų, o ne iš politinių partijų ir liaudies nusistatymo. Čia žmogus jeigu ne lietuvišką spaudą seka, tai anglų laikraščioje mato kas pasaulyje dedasi ir kas turėtų ramias tautes uola ir jų sukurta židinių naikina. Ne vienas komunistas, ugnies pakuotė, kaip šis, šiandien begėdiška liko! Kokia neteisinga! Vakar kovojo už demokratiją, sakė, mes nekeisime Europos rubėžų, mes nenorime svetimų žemių, o šiandien kas darosi? Lenkiją sugniuždino ir išdraskė, motivuodami, kad lenkijos valdžia pabėgo, nebuvo kam šalį ginti. Estija, Latvija ir Lietuva įbaugintos pasidavė. Finijoje ir valdžia yra, ir demokratija gyvuoja, o Sovietų Rusija užpuolė ją ir terioja. Ir tam kruvinam žygiui musų, komunistai palmas po kojų raudonarmėčiams deda. Vai, kokie veidmainiai, kokie biaurūs proletariato išdavikai!"

Bet nereikia suprasti, kad

visi komunistai tokie! Štai, kriaučiuose net aktyvūs komunistai savo vadų jau neklauso. Ir užtai juos galima pasveikinti, kad jau pradeda suprasti, kad Rusijoj jokio komunizmo jau nėra, o yra tik aršus senovės rusiškas nacionalizmas. Kominternas, kuris skelbiąsi esąs "tarptautinio" proletariato stabas, liko tik rusiško nacionalizmo priedanga.

LSS 19 kp. susirinkimas.

Gruodžio 8 buvo Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo name LSS 19 kp. susirinkimas. Be įvairių pranešimų, buvo kuopos valdybos rinkimas sekamiems metams. Kuopos organizatorium išrinktas J. Glaveckas. Protokolų raštininku išrinktas J. Jankunas. Finansų vedėju išrinktas senasis W. Balvočius. Kasininku taip pat liko jau kelis metus tas pareigas einąs P. Tiškus.

Amerikos lietuvių tautininkų rytinių valstijų konferencija.

Gruodžio 10 d. rytą Brooklyne įvyko Amerikos lietuvių tautininkų rytų konferencija SLA name, 193 Grand st. Nors konferencijos dalyviams išdalino "tautininkų pagrindinių dėsnių projektą" su dienotvarkė, bet pati konferencija buvo nepirangta. Kol suregistruavo dalyvius, tai kalbėjo kadaisė būvė "stambūs" veikėjai. Jų kalbos buvo tuščios, jokių planų ateičiai nesimatė. Prisimindami praeitį, jie pasakojo, kaip kitas S. Gegužis, S. Vitaitis ir kiti buvo "dideli veikėjai". Bet dabar... dabar... jau tenka didžiulius tik praeties šešėlius...

Tiesa, jie vadina vieni kitus "ponais", "ponais" ir dar "ponais". Bet jų prakalbų sakytų pats branduolys, tai rauda ir gailėstinga rauda. Jie rauduoja Amerikos Lietuvių Susivienijimo. Jie rauduoja lietuviškų bendrovių. Jie rauduoja Lietuvos. Rauduoja, kad viskas iš jų atimta, viskas žlugo jųjų ateičiai. Ir už tai jie nesigailėjo save plakt. Dėl kiekvienos pralaimėtos pozicijos lietuvių išeivijoje ir pačioje Lietuvoje jie nekaltino nieko kito, kaip tik patys save. Jie mato visur, kad niekas kitas nekalti, kaip tik jie patys, kurie nesugebėjo, kurie nemokėjo ir neįvertino darbininkų luomo, kuris kitasys sekė ir klausė jų. Jie manė, kad tie darbininkai visados neš į jų karčiamas savo uždarius, o karčiamainikai tik kraus pinigų ir ponaus. Čia buvo klaida. Dirbančioji lietuvių visuomenė pradėjo ir karčiaminikus, groserinikus, bučerninikus ir daktarus su advokatais žiūrėti kaip į savo išnaudotojus, kuriems rupi tik dolerius traukti iš savo vargingesnių brolių.

Tie graudūs musų lietuviškų ponų verksmai primena norėjusią kadaise smulkiają buržuaziją pasikelti į visuomenės vairuotojus. Bet jų asmeniniai reikalai, jų smulkūs bizniai pančiojo juos per dešėkus metų ir nedavė jiems atsistoti idealistais visuomenės priešaky. Per tuos dešėkus metų musų visuomenė suprato, kad ty biznierių idealas, tai doleris, o ne lietuviybė.

Tai verksmas musų buržuazijos, norėjusios paimti lietuviškos visuomenės vairą, bet paklupdytos ir nu-maskuotos prieš darbo vi-

"Karo Kurstytojas."

Šio vaizdelio kairėje parodytas prezidentas Rooseveltas, kuris atsisaukė į Sovietų valdžią, patardamas nebombarduoti Suomijos miestų ir nežudyti beginklių žmonių. Bolševikų spauda užtai iškoliojo Rooseveltą "karo kurstytoju", "Wall Streeto įrankiu" ir kitaip.

suomenės akis. O ją paklupdė ir numaskavo lietuvių socialistai ir komunistai. Užtai gi tautininkai ir garbavo juos savo konferencijoje.

Tiesa, panaberijos jie da turi. "Ponais" vieni kitus vadina. Kaltina socialistus, kaltina komunistus, kad tie juos lietuviškoje politikoje sumušė ir pasiėmė lietuvių mases ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje sudarė tokias kombinacijas, kad tautininkų viešpatavimo dienos jau suskaitytos ir neužligo tie "ponai" turės visiškai kojas pakratyti.

Tiesa, jie jiesko eliksyrų savo gyvybei prailginti, bet klausimas, ar tai ką pagelbės. Jie drąsinasi, jie rikuoja savo senus kaulus į mūsų senam Susivienijime. Jie žada būti jau "demokratams", o ne diktatoriams, kaip jie kadaisia buvo. Bet klausimas, ar jiems pavyks tai atsiekti. Jie deda daug vilčių ant advokato Laukaičio iš Baltimorės, bet klausimas, ar jis juos išgelbės.

Jie dusavo apie "Vienybės" likimą; prisiminė "Sandaros" su "Dirva" prastą padėtį. Jeigu jiems nepavyks SLA nieko pešti, o Lietuva žingsnis po žingsnio eis prie demokratijos, tai Amerikos lietuvių tautininkams dangus galės visiškai apsiniaukti. Aš manau, kad nuo to lietuvių visuomenė nenukentėtų, bet dar sparčiau pirmyn pažengtų.

Vytautas Katilius.

PHILADELPHIA, PA.

Visą gyvenimą buvo laisvų pažiūrų žmogus, bet mirusį nugalėno bažnyčion.

Lapkričio 8 dieną čia mirė Jonas Pacukas. Velionis buvo laisvų pažiūrų žmogus ir netarnavo Romos trustui. Prigulėjo prie daugelio organizacijų ir labai mylėjo laisvę ir laisvą gyvenimą. Bet jam mirus įvyko kas kita. Mat, mirusieji—tyli: su jais gali daryti ką nori. Taip atsitiko su musų velioniu Jonu. Moteris nuėjo pas Romos kunigą ir velionį palaidojo su kunigo pagelba ir burtais.

Mums, laisvai manantiems, buvo graudu žiūrėti, o davatkos malė liežuviams kiek tik galėdamos. Girdi, žiūrėkit, visą amžių netarnavo Dievui, alė numiręs atėjo ant šventos vieros ir nueis pas aukščiausią viešpatį ant sūdo.

Lai bunie tau, Jonai, lengva gulėti Amerikos žė-

navus Chicagoj apie milijoną dolerių. Čia randasi elektros gamykla, didelė skalbykla ir duonos kepykla. Darbininkai ir amatininkai atvažiuoja čia dirbti iš Chicago, nors Chicago randasi nuo čia už 24 mylių. Tiesa, dirba kai kurie ir iš senelių, esančių prieglaudoje.

Prie prieglaudos yra apie 100 akry žemės, kurie skirti apdirbti seneliams. Šią žemę galima sakyti, seneliai valdo. Jie sėja javus, augina daržoves, prižiūri gyvulius. Bet sunkesnius darbus apdirba kaliniai iš Chicago. Atgabena tik tokius, kurie nubarėti areštu nedaugiau, kaip 5 metams. Šimet dirbo apie dvidešimt kalinių. Apie 100 akry šios įstaigos žemės stovi neapdirbtos: sako, nėra kam apdirbti.

Reikia pasakyti, kad pernai ir šimet Chicago WPA darbininkai čia padarė daug naudingo darbo. Jie praplato kelius, užlygino duobes, supylė tam tikrus nuolaidus kalnelius vandeniui nubėgti, ištaisė vietas automobiliams statyti ir tt. Prie WPA dirba daug ir lietuvių. Taigi senelių-ligoninių apskritys dabar labai gražiai atrodo. Jis visas aptvertas geležine tvora, viduje yra daug medžių, po kuriais vasarą seneliai vaikštinėja, sėdinėja, saulutę kaitina. Čia pulkai voveraičių šokinėja. Jos labai jaukios, maitina iš rankų.

Širdingą padėką reiškiu gerb. dr. Justinui Kului, 3259 St. Halsted st., Chicagoj, už prisiųstas man septynias knygas. Dabar aš turiu ką paskaityti, nes laikraščiai mažai teateina. Dar sykį sakome nuosirdų aciu.

Ignas Rainis.

DAR VIENAS AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO SKYRIUS LIKVIDAVOSI

Pareikšimas Binghamtono lietuvių visuomenėi.

(Suvėluota)

Lietuvių Socialistų Sąjungos 33 kuopa, kartu su kitomis pažangiomis vietos organizacijomis, sudarė Amerikos Lietuvių Kongreso Binghamtono skyrių. Jo tikslas buvo padėti atsteigti Lietuvoje demokratinę santvarką.

Per du su puse metų, kaip A. L. Kongresas, taip Binghamtono skyrius, toje srityje veikė ir nemažai nuveikė. Bet kadangi Lietuvoje padėtis pasikeitė, tautininkų partijos diktatorinė valdžia tapo pakeista liberališkesnei; kadangi viena iš stambesnių ALK srovių, t. y. komunistai, išėjo prieš demokratijos principus ir užgyrė Vokietijos Hitlerio diktatūrą, kuri Lietuvai atplėšė Klaipėdos kraštą; kadangi toji srovė, be jokių rezervacijų, užgyrė ir Rusijos užkarta Lietuvai sutartį, kuri reiškia daliną krašto okupavimą; ir, pagaliau, kadangi ALK Centro Komitetas nutarė likviduoti,—

Buvę LSS 33 kuopos atstovai, P. B. Balčikonis, J. Morkunas

Lai žino Binghamtono visuomenė, kad nuo minėtos datos buvusis ALK skyrius yra pilnai dominuojamas nac-komunistų.

MCMILLAN, MICH.

Lietuvių jaunuolis gavo gerą tarnybą.

Michigano valstijos kelių departamento planų braižytojas Paul (Povilas) Serafinas gavo paaukštinimą ir išvyko į Washington, D. C., dirbti prie kelių tyrinėjimo biuro.

Povilas Serafinas yra "Keleivio" skaitytojas, Stašio Serafino sunus. Jis yra baigęs Newberry aukštesniąją mokyklą, Houghton College of Minning ir Technologiją.

Linkime jaunam profesionalui gražaus pasisekimo naujose pareigose. X.

CHICAGOS DAVATKOS BOIKOTUOJA "DRAUGO" VAJŲ.

Vienuolyno kivrčiai ir kiti klapatai.

Praėjusią vasarą vienas korespondentas "Keleivyje" rašinėjo apie nesutikimus vienuolyno rėmėjų draugijoje. Kartu nurodinėjo, kad vienuolyno viršininkų politika yra keista. Tas korespondentas nurodė, kad tuose dalykuose A. N. svarbiausią rolę lošia. Buvo rašyta, kad A. N. tikru darbu nepasižymi, o turėdama didelę įtaką vienuolyno viršininkėse, kandžioja sau nepatinkamas davatkas, kurios vienuolynui daug paramos teikia. Tokiu būdu A. N. sukeldavo ermdierius. Tose korespondencijose buvo išvedžiojama, kad prieš A. N. kyla griežtas pasipriešinimas ir kad jos rolę galinti sumažėti. Ir išrodė, kad taip bus, nes prieš tą A. N.ėjo ne vien žymi vienuolyno rėmėjų dalis, bet ir daugelis kunigų. Prieš ją buvo nusistatęs ir marijonų "Drugas". "Draugas" garbino ir aukštino tas davatkas, kuriosėjo prieš A. N. Bet dabar "Draugas" pradėjo jau kitą giesmę. Dabar "Draugas" "bustina" A. N., o "nakiną" jos opozicijonerkas. Dabar A. N. "Drauge" tiek garbės gauna, kiek ir garbingieji klebonai.

Kodėl taip atsitiko? Ogi todėl, kad "Draugas" gavo naują administratorių. Naujasis administratorius padiktavo, kad viskas kitaip turi būti, ir taip dedasi. Taigi A. N. triumfuoja, o jos opozicijonerkos nuleido rankas ir sako: "A. N. dabar turi po savo pantapiu ne vien vienuolyną, bet ir 'marijontėvių' 'Draugą'."

Kokios tos naujos politikos pasekmės? Štai kokios. Jau trečias mėnuo kaip "Draugo" administratorius, kun. Marciulionis, skelbia naujų skaitytojų vajų, o vajus iki šiol nei krust. Vajininkams siulomos didelės dovanos ir gausūs atlydiniai. Nei tas negelbsti. Veikliosios davatkos kviečiamos stoti į "Draugo" vajų, bet tos atsako: "Draugas" pradėjo garbinti A. N., tai tegul ji ir eina jam naujų skaitytojų jieskoti."

Taigi, išrodo, kad per vajų "Draugo" skaitytojų skaičius nepadidės; jis gali da gerokai sumažėti. Veikliosios davatkos nepatenkintos nauja "Draugo" politika, meta ji skaičiusios.

Lapkričio 26 d. vienuolyno salėje įvyko "bunco partij", kurią rengė vienuolyno rėmėjų draugija, vadovaujant A. N. Gruodžio 1 dieną "Draugas" paskelbė, kad parengime buvo labai daug žmonių. Šunešta daug dovanų; buvo žmonių ne vien iš Chicago, parapijų, bet ir iš aplinkinių kolonijų. Svarbiausio daikto tame aprašyme visgi nepasakyta: neparašėta, kiek pelno padaryta. O aukuotojai to pra-nešimo labiausiai laukė. Bet davatkos sako, kad jos žinančios priežastį, dėl ko neparašėta; ta priežastis esanti svarbi. Tą priežastį jos man pasakė ir aš taipgi pripažįstu, kad ji svarbi ir įdomi, tačiau šiuo sykiu nutylėsiu, o pranešiu prie kitos progos.

Dzukas.

CHICAGO, ILL.

Operetė "Bohemian Girl" pavyko labai gerai.

Chicago "Naujosios Gadynės" choras, vedamas muziko Jurgio Steponavičiaus, sunkiai dirbo, kol pri-

rengė gražų, bet sunkų veiklą "Bohemian Girl."

Kol nepamačiau šios operetės vaidinant, maniau, kad ji lengvai prieinama, kaip ir kitos to choro vaidintos. Pasirodo, kad šitai operetėi pastatyti reikia daug darbo ir jėgų. Pats choras reikia skelti pusiau: čia čigonai, ten valdininkai. Nors choras ir nedidelis, bet balansas balsuose sunku sudėinti.

Svarbu pastebėti, kad tokį sunkų veiklą vaidino didžiulioj čia gimęs-augęs jaunimas. Žinoma, dalyvavo ir senesnės kartos veteranų. Tai yra didelis progresas ne tik "Naujosios Gadynės" choro, bet sykiu gražus atsižymėjimas dailėje Amerikos augusio lietuvių jaunimo.

Žinoma, atsiras ir kritikų, kurie vaidinimą kritikuos, bet tai paprastas dalykas: buna užmetimų net labai geriems vaidinimams, o čia visgi ne profesionalai artistai vaidino.

Kaip solistai, geriausiai pasižymėjo Anthony Burba, Aldona Grigonis, Jack Savage, Lillian Stuparaitė, Allen Pukas, Arline Pukel, Edvardas Budraitis, Julia Dainis ir Ernest Grigaliunas.

Parengimas visais atžvilgiais pasisekė. Dalyvavo daug svečių iš Indianapolis ir Wisconsin valstijų.

Chicagiečiai gausiai remia Vilniaus kraštą.

Chicago lietuvių jaučiausi esą Lietuvos sunais ir dukrom. Jie nori kartu su Lietuva džiaugtis ir kartu vargus nešti.

Lapkričio 29 d. Lietuvių Auditorijoj buvo surengtas masinis mitingas apkalbėjimui Lietuvos ir Vilniaus krašto padėties.

Vilnius ir dalelė Vilniaus krašto jau prijungta prie Lietuvos. Bet Lietuva paėmus tą kraštą rado tenai baisų vargą. Todėl Chicagoje susiorganizavo Vilniaus kraštui gelbėti komitetas. Šis komitetas ir minėta mitingą šaukė. Be kalbų, buvo dainų ir filma iš Lietuvos. Kalbėjo Lietuvos konsulas P. Daužvardis ir dr. P. Gri-gaitis; dainavo Jaunų Lietuvos Kultūros choras, Naujosios Gadynės choras ir solistai Jadvyga Gricaite ir Povilas Stogis. Lietuvos ir Vilniaus krašto paveikslus rodė broliai Motuzai.

Žmonių buvo pilna Lietuvos Auditorija, bet daugumoj moterys. Spėjama, kad vyrų atsilankė mažiau dėl to, kad tai buvo paprastas darbo vakaras. O moteris, matyt, daugiau patraukė ir "judžiai".

Ižangos imta 25c. Aukų surinkta apie \$300. Iš apie 800 žmonių aukų galėjo būti daugiau. Bet salėje buvo toks didelis susikimšimas, kad rinkėjai negalėjo kiekvieno pasiekti. Be to, vertėjo užrašyti aukojusių pavardes, tai daugelis būtų davę po dolerį ir daugiau.

Bet pradžia graži. Toliau komitetas nusistatęs atsi-saukti į draugijas ir pavienius asmenis, prašydamas aukų Vilnijai remti.

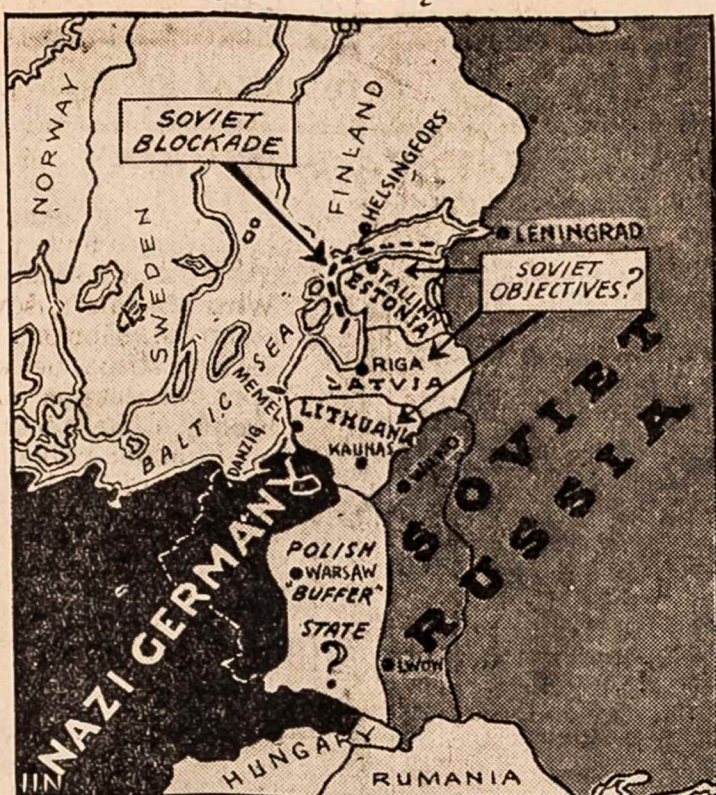
Programos dalyviai nemėmė jokio atlyginimo—aukavo vilniečiams.

J. J. Prackus.

ŽODYNĖLIS

LIETUVISKAI-ANGLISKAS IR ANGLISKAI-LIETUVISKAS, telpa 15,000 žodžių, labai parankus turėt kšenyje. Gražiai apdarytas dirbtinė skura, 160 puslapių. Kaina \$1.00. Pr-rankesnio ir geresnio kišcinio žody-nelio lietuvių kalboje nėra. Gauna-mas "Keleivy".

NACIU-SOVIETU PLANAI.

Europoje kalbama, kad vokiečių ir rusų sąsita po karo įsteigti mažą Lenkijos valstybę aplink Varšuvą, kaip parodyta šiame žemėlapyje. Todėl Maskva dabar remia Vokietijos karą prieš Angliją ir Prancūziją, kurios nori atstatyti senąją Lenkiją, o Hitleris remia rusų žygius Pabaltijį.

APKALTINO 3 SOVIETU AGENTUS.

Federalinis grand jury Washington apkalto už "kriminalinį samokslą" tris Sovietų Rusijos agentus ir jų vedamą bendrovę, žinomą kaip "Bookings", kuri leisdavo ir platindavo Sovietų propagandos literatūrą Amerikoje. Inkriminuoti yra šie asmenys: Raphael Ruch, Norman Weinberg ir Morris Liskin. Juos kaltina tuo, kad budami svetimos valstybės agentais, jie neuzsiregistravo Justicijos Departamente ir susitarė slėpti savo bendrovę. Pagal įstatymą, tai "kriminalinė konspiracija".

SUOMIJA PADĖKOJO TAUTŲ LYGAJ.

Suomijos prezidentas Kyosti Kallio nusiuntė telegramą Tautų Lygai, dėkodamas jai už parodytą Suomijai užuojautą. Mums šiandien jau nereikia prieš pasaulį teisintis, kad dėl šito karo ne mes kalti, sako jisai. Šitą pripažino 49 tautos. Nei vienas balsas nepateisino mūsų užpuoliko. Už šitą užuojautą mes labai dėkingi, sako Suomijos prezidentas, bet moderniška kare užuojautos neužtenka. Mes tikimės, kad Tautų Lyga padės mums ir apsiginti, baigia jisai.

Ir Tautų Lyga jau organizuoja Suomijai pagalbą.

TURKIJA IŠVIO 107 NACIUS.

Turkijoje prasidėjo kova prieš bolševikų ir nacių agentus, kurie tenai skleidžia savo propagandą. Šią savaitę turkų valdžia jau išvijo iš savo šalies 107 Hitlerio agentus. Busią vejami ir Maskvos agitatoriai.

Linksmų Švenčių Linki Visiems BLINSTRUB'S Village & Grill

Valgiai visuomet šviežūs ir rinkiniai.

Kas mylit gardžiai pavalgyti, tai užiekit pas Blinstrubą.

VAIDOVILIS--FLOOR SHOW KABARETAS, DAINOS, ŠOKIAI!

KIEKVIENA VAKARĄ ĮVARESI. DVI ORKESTRAS BE PERTRAUKOS GRAŽIA Nuo 5 vakaro iki uždaro.

NEDELDIENIAIS — KONCERTAS IR MUZIKA PRASIDEDA Nuo 4 po pietų ir tęsiasi iki uždaro.

KURIE NORI JUKIAI PASISMAGINTI, UZEIKIT PASISVECIUOTI J BLINSTRUBŲ VAJ.GYKLĄ.

Kampas D STREET ir BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

VISKO PO BISKI.

Negeras adresas nuvedė į kalėjimą.

Miami mieste, Floridoje, buvo toks atsitikimas. Į valgomųjų daiktų krautuvę atėjo džentelmonas, užsisakė už \$2 provizijos ir padavė čekį \$10 sumai. Krautuvninkas priėmė čekį ir išdavė \$8 gražos. Pirkėjas iškišo asetonius dolerius kišeniu ir pridūrė:

"Nusiųsk tuos daiktus į mano namus, kurie randasi po numeriu 811 N 75th st. Krautuvninkas pagalvojo ir klausia:

"O kada tamsta tenai apsigyvenai?"

"Bus jau apie porą savaičių," atsakė tas džentelmonas. "Pasitaikė tas namas ir aš jį nusipirkau."

"Na, tai jau sveikas meluojai," sako krautuvninkas. "Tas namas priklauso man ir aš da niekam jo nepardaviau."

Kostumeris rėvė iš krautuvės bėgti, bet krautuvninkas jį sučiupo ir pašaukė policiją. Pasirodė, kad tai buvo apgavikas. Jo čekis, už kurį krautuvninkas davė jam \$8 gražos, buvo bevertis. Policija nusivežė sukčių į kalėjimą.

Doleris už 50 centų.

Vienas laikraščio reporteris norėjo išbandyti žmonių baimumą ir nuėjė į parką pradėjo visiems siūlyti dolerinę už 50 centų. Niekas nepirko.

Seattlės mieste anądien buvo Amerikos bankininkų suvažiavimas, ir kitas reporteris norėjo išbandyti tą patį šposą bankininkų tarpe. Jis priešo prie pirmutinio bankininko, išsitraukė iš kišenės popierinį dolerį ir pasiūlė jį už 50 centų, manydamas, kad bankininkas bijos pirkti ir tuomet jis galėsias per savo laikraštį pasijuokti. Bet bankininkas yra bankininkas. Jis paėmė tą dolerinę, apžiūrėjo ir iškišo kišeniu, o reporteriui padavė 50 centų.

Skandališkas Lietuvos Jurininkų Nėrangumas.

"Panevėžys" sudužo ant kruvos akmenų. Laivo pumpos nedirba. Jurininkai nemoka nuleisti valčių. SOS pavėluotas.

"Keleivys" jau buvo rašyta, kad lapkričio pabaigoje per vieną savaitę žuvo trys Lietuvos laivai: "Panevėžys", "Nida" ir "Kaunas." Tada buvo manyta, kad visi jie žuvo nuo vokiečių minų arba submarinų.

Bet dabar atėjo iš Lietuvos laikraščiai praneša, kad "Panevėžys" sudaužė pati laivo vadovybė, per savo nėrangumą užplaukusi ant kruvos akmenų Estijos pakraštį.

Kai laivas priakuro ir jo vidun pradėjo veržtis vanduo, norėta vandenį išpumpuoti, bet pasirodė, kad pumpos užsikimšusios ir neveikia.

Kai teko leisti gelbėjimosi valtis, pasirodė, kad jurininkai nemoka jų nuleisti.

Laivas jau pradėjo skęsti, bet SOS signalas nebuvo išsiųstas. Telegrafistas sakosi negalėjęs SOS siųsti be pono kapitono įsakymo, o ponas kapitonas, kaip išrodo, buvo užmiršęs tokį įsakymą duoti.

Ir "Panevėžys" žuvo. Jis buvo tik pernai pirktas ir buvo vienas geriausių Lietuvos prekybos laivyno laivas, sako "Lietuvos žinios." Laivas kainavęs Lietuvai 900,000 litų, o dabar "buvo vertas daugiau kaip dvigubai." Jis vežė Lietuvon 2,500 tonų druskos, kuri taip pat žuvo.

Iš Mykolo Slezevičiaus Laikų

(Iš mano atsiminimų)

Jonas Krukonis.

Zinia apie M. Slezevičiaus mirtį padarė į mane sunkų įspūdį. Tiek reikalu su tuo žmogum turėta! Tiek pas tą žmogų energijos, gabumų ir dar tik pusė amžiaus pragyvėta, ir eik į kapus... Pamana žmogus — ir siurpas nukrato: jei jau taip eina, tai ryt-poryt ir tavo eilė jau čia pat.

1919 metais man teko tarnauti Lietuvos milicijoje ir stovėti Lazdijuose. Tai buvo žiema. Tuo laiku, vietoj Voldemaro, ministerio pirmininko portfelį paėmė velionis M. Slezevičius. Man teko skaityti pirmieji jo atsisaukimai į visuomenę, pirmieji savanorių kvietimai. Po jais buvo M. Slezevičiaus parašai, bet kaip tas žmogus atrodė, aš nežinojau.

Tų atsisaukimų pasekoje ir iš Suvalkų Dzūkijos pradėjo buriar savanorių plaukti, tai į Seinus, tai į Alytų. Jau buvę tarnyboje karininkai pradėjo važinėti po kaimus, rinkdami nuo karo užsilikusius ginklus savanoriams apginkluoti (per pasaulinį karą kaimuose pas ukininkus buvo likę daug ginklų, kuriuos dažniausiai jie slėpė kudrose, soželkose, vandenyn. Dabar tuos ginklus pradėjo iš vandens traukti ir jais ginkluoti savanorius. Aišku, ginklas išgulejęs vandenį 2—3 metus, mažai kam tikęs, bet... geresnių tuo tarpu nebuvo).

1919 metų birželio mėnesį tapo paskelbta inteligentų mobilizacija. Reikėjo, mat, pasigiminti karininkų. Paėmė ir mane. Kaune susirinko keli šimtai inteligentų, pradedant keturklasiais ir baigiant universitetų studentais. Bet, pirmiau negu siųsti karininkus, kiekvienas turėjo baigti mokomąją komandą; kitaip sakant, papuoti paprastu kareiviu, įprasti srėbt kareivišką put-

lą, pauostyt parako kvapo, paserti utėles.

Mus išskirstė į dalis, į batalijonus, nes pulkų tada dar nebuvo. Kauno Iguolos bažnyčioje (buvusiam rusų sobore) išklauskam pamaldų ir išsirikiavom aikštėje. Čia pasirodė ir mylimas mūsų ministeris pirmininkas, M. Slezevičius. (Slezevičių tuo metu ištikrųjų visi mylėjo, nes po Voldemaro ministerio jis parodė daug karingybės iniciatyvos.) Čia man ir teko pirmą syk pamatyti M. Slezevičių savaime. Mes vykom į kovos laukus; vieni į Panevėžį, kiti į Šiaulius. Ir dvasios stiprinimui, jei taip galima išsireikšti, M. Slezevičius pasakė tokią karštą kalbą, kad aš atsimenu ją dar ir šiandien. Kariai inteligentai po šios kalbos važiavo į frontą kaip į kokią puotą.

Nuo šio laiko su Slezevičium ilgėsi laiką neteko reikalu turėti. Bet nuo rinkimų į pirmąjį Seimą, su Slezevičium, Grinium ir kitais liaudininkais jau tekdavo dažnai matytis, nes tais laikais ir aš buvau liaudininkas, generalis organizatorius Seinų apskrityje. (Paskui gavau Marijampolės ir Alytaus apskrityje).

Velionis Slezevičius buvo nepaprastas žmogus. Politikos žinovas, vienas iš geriausių kalbėtojų Lietuvoje, didelis tolerantas ir iki kaulo demokratas.

Kuomet krikščionys demokratams viešpatavo Seime ir vairavo visai Lietuvos politikai, su Slezevičium ir jo nurodymais skaitėsi ir jie. Slezevičius pasižymėjo šaltu dalyku svarstymu. Stačiai stebėtis tekdavo, kaip jis šaltai priimdavo įvairius jam užmetimus ir, šaltai juos išklauskęs, išsėdavo atsakymą. Partijos konferen-

cijoje dažnai kildavo karštų diskusijų ir jas nuraminti tik Slezevičius mokėdavo. Tas pats budavo Seime.

Prieš rinkimus į paskutinįjį Seimą teko daug agitacinių mitingų turėti kartu su Slezevičium. Mitinguose prakalbose, paprastai, man tekdavo pirmininkauti, nes aš savo vardu turėdavau gauti policijos leidimą. Visuomenė pritardavo kalbėtojiui, bet atsirasdavo pora "Ziburio" (katalikiško) gimnazistukų ir imdavo kelti obstrukcijas. Kalba dažnai tekdavo laikinai nutraukti. Tokiuose atsitikimuose aš karščiudavau, pykdavau, bet Slezevičius laikydavosi kuo ramiausia: palaukdavo kol publika aprimsta, tuomet jis atstojęs dar karščiau kalbą ir daug daugiau pasako. Rodos, tie trūkdymai duodavo jam daugiau medžiagos.

Kitų pažiūrų žmonės bei inteligentus-valdininkus terorizavo ne vien tik krikščionių policija, tą patį darė ir mokyklų inspektoriai. Man bemokytajaujan vieną gražią dieną mokyklą atlankė pats Švietimo ministeris dr. Jokantas, (jis dabar vėl tapo Švietimo ministru), pradžios mokslo direktorius J. Vokietaitis (jau miręs) ir mokyklų inspektoriaus J. Dereskevičius. Jie kabinėsi kiek tik galėdami; kvotė kodėl mes, mokytojai, reikalaujam prašinti insp. Dereskevičių ir tt. Ir šito vizito pasekmė buvo ta, kad aš tuojau buvau paleistas iš tarnybos. Mat, aš buvau mokytojų profesinės sąjungos pirmininkas, mokytojų atstovas Apskričio švietimo komisijoje, Apskričio tarnybos (savivaldybės) narys ir tt. Žodžiu, kiekvienas valdininkas-karjeristas persekiojo kiek įgalėdamas.

Liaudininkams — socialdemokratams sudarūs valdžią, visi valdininkai buvo paliktie tie patys. Nors šitie valdininkai daugumoje dabar virto "kairiaisiais," bet tik dėl akių. Progai pasitaikius, jie kaisiojo kuolus į demokratinės valdžios ratus. Mes provincijoje penkiausia tai pasitebdavom ir susirinkę kalbėdavom ir nugastaudavom, kad, jei valdžia taip per pirštus žiūrės, ji ilgai negyvuos. Mes matydavom, kaip gimnazistai ateitininkai (tai taip, kaip, ir mūsų vyčiai) darydavo pratimus su karo ginklais (ginklus jie gaudavo šauliai). Ukinių sąjunga, pavasarininkai ir kitos pagalbinės krikščionių demokratų organizacijos ėmė šiautis ir prie ko tai ruošti. Jie pamatė demokratinės valdžios taikią nuotaiką ir sumanė ją išnaudoti.

(Pabaiga bus)

KRUVINA TRAGEDIJA
PHILADELPHIJOS LENKŲ ŠEIMYNŲ.

Šį panedėlį Philadelphiajį lenkas vardu Stanley Krygier peršovė savo žmoną, užmušė jos seserį ir motiną Jozefiną Nieckoską, o žmonos tėvą, Feliksą Nieckoską, sunkiai sužeidė. Paskui Krygieris pats nusišovė. Tragedija įvyko dėl to, kad žmonos šeima per daug Krygieri "ėsdavo."

"KACIU KONCERTAS" BROWDERIO GARBEL.

Massachusetts Technologijos Institutas pereiną savaitę buvo pakviestas kalbėti komunistų vadas Browderis. Bet išrodo, kad jis tenai buvo pakviestas pajaukai, nes studentai įtaisė jam toki "kacių koncertą," kad jis ir kalbėti negalėjo. Pagaliau į ventiliatorių buvo įdėta "dvokianti bomba" ir žmonės užsiėmė nosis pradėjo bėgti iš salės.

CONVENIENCE and CHEER... THROUGHOUT THE YEAR

Give electrical gifts!

AR NORITE, KAD JUSŲ DOVANA BUTŲ CENTRAS VILIOJIMO?

Taip... Tikėsit ar Ne TIK \$3.50 TELECHRON VIRTUVES LAIKRODIS

Spalva, Naudingumas ir Originalumas — vienetai dovanojti pigiai kainuojanti. Tikrai laikrodėjas su žymiu vardu, Jūsų skoniui Ivory, Raudonas arba Zalias.

Kiekviena moteris, kuri matė TOASTMASTER SETA trokšta pati turėti. Taipgi čia Jūsų prog... gražus, naujas Toastmaster modelis... Pavyzdinis Setas su gražia Walnut tase, griežiniui peiliukas, du Stangli moliniai biliu, dal prieskoniams — ir bilzgantis naujas Automatinis 2-Jų riekių Toasteris, VISKAS UŽ \$19.95. Lengvi išmokėjimai padaro su šia dovana Jūsų vardą primenybę.

Lyg pasamdytų TARNAITĘ jos virtuvės darbe

Tas stiprus virtuvės padėjėjas patogiavina darbą maisto, plakimo, ir kitų virtuvės darbų. Gražiai padarytas. Užiekit pamatyt ir išbandyt. GENERAL ELECTRIC PARANKUS MAISYTOJAS \$18.95 Lengvi išmokėjimai

Ji mielai tą priims!

Jei Jus kas Jums dovanotų MAŽIAU DARBŲ 1940 ir ateinančioms metams, ar nepripažintumėt kad geriausia dovana iš visų? ROYAL VACUUM VALYTVAS su prietaisais išvalo stuba stebuklingai. Taupo darbą ir laiką. Motori varomi specialiai. Prietaisai priškaitoma. TIK \$2.50 Imokėt. Lengvi išmokėjimai.

Edison Shops

IR ELEKTR. PARDAVEJUS
BOSTON EDISON COMPANY

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENE.

KIEK LAIKO MIEGOTI?

Tai klausimas, dėl kurio nesutaria net mokslininkai. Tuo tarpu kai vieni reikalauja kasdien miegui skirti aštuonias valandas, kiti šį laiką sutrumpina lig keturių su puse valandų. Iš savo kasdieninės praktikos tačiau patiriame, kad miego ilgumas priklauso nuo žmogaus budo ir nuo bendro jo organizmo stovio. Vienas žmogus, nusenęs penketą valandų, jaučiasi guvus ir darbingas, o kitas be 8 valandų miego negali tinkamai pasilsėti.

Štai vienas labai ryškus pavyzdys. Aštuoniolikos metų gimnazistas ruošėsi egzaminams ir budamas pirmas mokinytis klasėje labai uoliai dirbo. Jis nuo ryto lig vakaro atmintinai, kaip sakoma, "kalė" matematiką, lotynų kalbą, gramatiką. Jis troško savo brandos atestate turėti išimtinai gražius pažymius. Bet prieš pat egzaminus jis pajuto, kad spėjo pavargti ir kad jo jėgos baigia išsėkti. Gimnazistas stengėsi atstatyti pašlijusią sveikatą ir pradėjo kasdien ilgai miegoti. Bet tuo ilgiau jis miegodavo, tuo silpnesnis, liguistesnis ir negabus jautėsi. Paskui jis pradėjo vis anksčiau eiti gulėti ir keldavo įvairius laikus. Jis tyrinėjo, kada jam naudingesnis miegas. Netrukus jis aiškiai patyrė, kad naudingiausias organizmui miegas esti nuo 7 valandos vakaro lig pusės dviliktos nakti. Jis emė reguliariai tuo metu miegoti ir jo nervai greitai pasitaisė, jis vėl pasidarė guvus, darbingas. Jis laisvai išlaikė egzaminus ir gavo puikiausius pažymius.

Tai buvo Teodoras Stekmanas, kuris vėliau tapo garsiu mokslininku. Jis šį savo jaunystės atradimą patikrino su daugeliu pacientų. Jis vėliau dar tvirtiau įsitikino, kad yra natūralus miego laikas, surištas su saulės judėjimu ir maždaug atitinkantis aukščiau nurodytom ankstyvo vakaro valandom, būtent tarp 7 val. vakaro ir 12 val. nakties. To laikotarpio miegas teigiamai veikia į sveikatą ligoniams ir visiems žmonėms. To miego esą pilnai pakanka ir žmonėms, kurie atlieka ir sunkų fizinį ir proto darbą.

Kai Stekmanas pirmą kartą viešai pareiškė šią idėją, jis išgirdo pašeipos ir paniekinimo žodžius. Mokslo žmonės vadino tai "beprotiška idėja". Bet mokslininkas toliau tyrinėjo šią problemą ir privertė daugelį įvairių profesijų asmenų įsitikinti, kad miegoti giliai ir ramiai. Giliausia žmonės miega kaip tik jau minėtu natūraliu miego laikotarpiu, būtent iš pat vakaro. Dage-lis proto darbininkų, stambų pramonininkų, kalnų vadovų, fabriko darbininkų, kuriuos tyrinėjo Stekmanas, patvirtino, kad iš vakaro pamiegoję 4-5 valandas jie jautėsi pilnai pasilsėję.

Bet ką gi veikti nuo 12 valandos nakties ligi ryto? Kas turi daug darbo, tam panašus klausimas nekils. Žmogus, kuris turi pastovią profesiją, labai dažnai turi mėgiamą darbą, kurį dirba "pats sau." Tam darbininkui labai dažnai diena jau nebelieka laiko.

Tiesa, miesto gyventojai savo miegą reformuoti ne taip lengvai gali. Nes miesto žmogus guldamas 7 valandą vakaro turėtų atsakyti

nuo teatro, kino, koncertų ir panašių pramogų. Bet reikia gi atsiminti, kad retai kas eina į teatrą ir kitą kiekvieną vakarą. Vadinasi, reikalui esant, galima padaryti išimtį ir nueiti į teatrą atsigult vieną vakarą per savaitę vėliau. Stekmanas tvirtina, kad visi, kas jo patarimų paklausė, jau po kelių savaitų jautė kuno ir dvasios jėgų sutvirtinimą. Iš-nėginti jo rekomenduojan-ą "natūralaus miego laiką." Dabar jau Stekmano niekas nebevadina bepro-čiu. Jo atradimas ir mokslo žmonių pripažintas labai rimtu dalyku.

Iš istorijos žinome, kad laugelis žmonių, kurie turė-didėnes pareigas už eili-us žmones, miegodavo laug mažiau negu visi kiti žmonės. Čia reikia priminti nelabai senai mirusį Ameri-ko mokslininką T. Ediso-ną, kuris niekad daugiau 4-5 valandų per parą ne-miegodavo. Patirta, kad miegas atstato kuno jėgas ir nebudamas ilgas. Ir viso to pasekmės visai nepriklauso nuo to, kaip ilgai žmogus miega. Svarbu, kad atsiils.

RUDENS MOTYVAIS.

(Iš "Musų Jaunimo.")

Rudenį vis krinta obuoliai ir grūšios, rudenį tustėja tolimos laukų. Taip norėtųs drąsiai pakalbėt nuo duosios, be mažiausio melo ir... be paslapčių.

Tik dabar—suprantat: paukščiui vien valele švilpauti, dainuoti ką tik išgalvos. Bet ruduo ir paukščiui rengia ilgą kelią—rudeninių nereikia skambančios dainos.

Ką jums pasakyti? Ką jums surimuoti? Gal apie patrankas, šautuvus, dujas? Gal kaip graudžiai verkia mylimo mergiotė, kaip išdrasko vėjas jos gelsvas kasas?

Ech! Manau, neverta,—širdimi pajausit, kaip atūžia užia juoda nedalia. Niekto nepasako, nieko nepaklausia—jai uliot ir užti ech! valia, valia!

Tik nereikia baisiai nusimint, liudėti. Kas kad skauda širdį, gal dar daug skaudės. Ir gražiausios dainos čia negal padėti—niekad nepadėjo, niekad nepadės.

Tik galiu priminti, kad pračinia vėjai, kad praužia vėtros, baisūs viesulai. Užmiršti, kad širdį kažkada skaudėjo, kai taip giedrą, giedrą dangų pamatai.

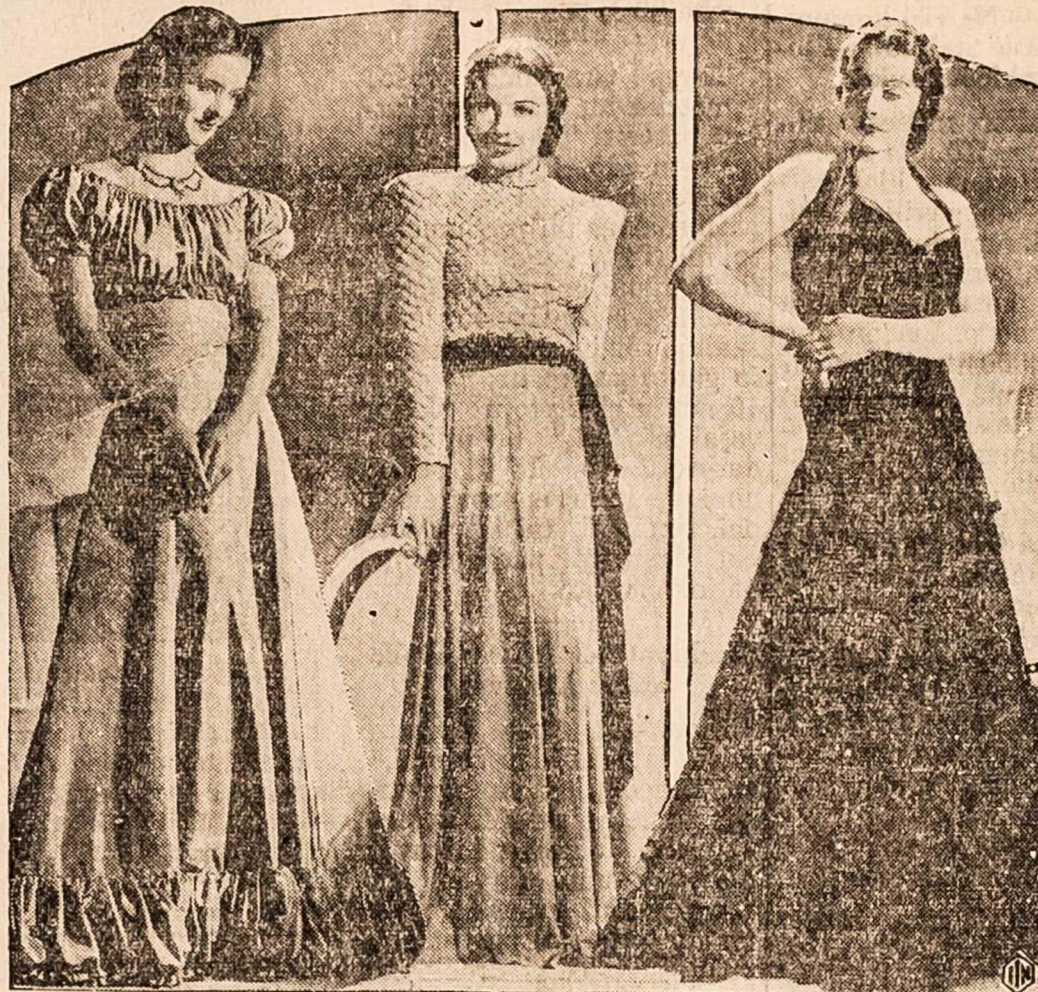
Ir po šitų vėtrų, ir po to negando žmogaus užkartą jam re-ligiją vadinsime senu jo kai-daus gal šimtą kartų daug gražiau, smagiau. Lai mirtis pašoka, peilį išgalandus, kad ateitų žemėn laimė pagaliau.

M. Nakštelė.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 10 ryto iki 8 p. p.
ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Sventadieniais: 10 iki 12 diena.
3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

Madų Pasauly Priimtos Dvi Kraštutinybės

Paskutiniaisiais laikais moterų šlėbės baliams pradeda siuti dviem visai priešingais mo-tyvais: vienos jų, kaip parodyta šio vaizdelio vidury, primena senoviskus laikus, o kitos, kaip dešinė vaizduoja vėliausią teatro madą. Vienu žodžiu, ar apsiirngsi kaip rengdavosi seno močiutė, ar pasipuosi kaip šių dienų operos žvaigždė, vistiek busi madoje.

KAILIO KEITIMAS.

Ima laiko, kol kudišis iš-moksta vaikščioti ir kalbėti. Da ilgiau ima, kol jis pra-deda daiktus ir jų vertybę suprasti, kol jis išmoka so-cialio elgesio. Kėblesnių da-lykų jis eina mokintis į mo-kyklą, ir juo daugiau nori išmokyti, juo ilgesnius metus ją turi lankyti. Kadangi žmonišios gyvenimas yra su-dėtingas ir vis keičiasi, apie jį ir mokykla nebegali visu informaciją suteikti, todėl norint jį pažinti, jame arientuoti, skaito laikraš-čius, žurnalus, knygas, tarp cavaus diskutuoja, debatuo-ja. Viso šito pasekoj, laikui bėgant, kiekvienas išgyja savotišką pasaulėžiūrą, sa-votišką gyvenimo filosofiją ir savotiškus palinkimus.

Jie neatsiranda umai ir pra-džioj nėra griežtai pastovūs. Jie laipsniškai formuojasi, kristalizuoja. Todėl jauno amžiaus žmonės neturi buti kimerkami už neturėjimą griežto nusistatymo, aiškių palinkimų ir pastovios filo-sofijos. Bile jie tik mokosi, teiraujasi, įsiekio, tirinėja, į-domauja, iš jų pasidarys su-brendę piliečiai.

Visi žinome, kad religi-jos, politinės partijos, idej-nės sriovės ir kitokios orga-nizacijos nori gauti sau šali-ninkų, todėl įvairiausiais būdais masina žmones prie cavaus. Vienos geruoju, kitos grąsinimais ir smerkimais. Ir pasitaiko ne vienam jau-nam arba net ir senesniame žmogui susidėti su tokia gru-pe, kurios tikslai ir idealai neatitinka nei jo intere-sams, nei jo pasaulėžiūrai, nei jo palinkimams. Į kurią nors religinę denominaciją įmeta jį tėvai, kol vaikas. Jis jokio supratimo neturi apie nieką.

Milioni suaugusių žmo-nių meta arba keičia savo religiją. Jeigu kiekvieno žmogaus užkartą jam re-ligiją vadinsime senu jo kai-daus gal šimtą kartų daug gražiau, smagiau. Lai mirtis pašoka, peilį išgalandus, kad ateitų žemėn laimė pagaliau.

Tai patys yra ir su kitomis ideologijomis ir organizaci-onimis. Ar mažai anarchis-tų, liberalų, nacionalistų ir ki-tokio elemento buvo sudar-dėję Amerikoj i Lietuvii Socialistų Sąjungą? Netoli visi dabartiniai sandariečiai,

tautininkai, komunistai ir klerikalų darbuotojai yra per ją perėję. Laikui bė-gant jie patyrė, kad ji ne-atitinka nei jų ideologijai, nei jų tikslams, nei jų palin-kimams. Jie rašėsi kitur.

Ar mažai tikrų demokra-tų, aiškiai pažangių žmo-nių yra buvę nariais Ameri-ko Lietuvių Tautinės San-daros? Kiek jų ten beliko? Buvo ten ir griežtų atžaga-reivių nacionalistų. Ir jų di-džiama pasitraukė.

Lietuviški komunistai A-merikoj pradžioj buvo su-verbavę kelis tūkstančius lietuvių. — Kur jie dabar? Gauna vis naujų narių, bet senosios skaitlinės nepa-jėgia pasiekti.

Iš viso neišpuola žmogaus smerkti už jo praeities susi-dėjimus su ta ar kita grupe, nes kiekviena grupė daro pastangų gauti šalininkų ir narių, ir joms pasiseka į-traukti net ir tuos, kurie vė-liau bus nepatenkinti ir pa-sitrauks.

Kada žmogus sąžiningai, pagal savo įsitikinimus pa-keičia savo nusistatymą, ta-me nėra nieko blogo. Bėda yra su tais šelmiais ir avan-turistais, kurie visuomet y-ra gatavi savo kailį keisti dėl kokių nors išrokovimų. Jie iškerta siurpryzus. Jie apgauna draugus. Jie yra veidmainiai, išdavikai ir pardavikai. Jiems negalima pasitikėti. Gerai da, kada jie jokios svarbios rolės ne-liaisia, nėra vadovybės ir at-cakomybės vietoj. Ar mažai ir musikių buvusių liberalų, demokratų, radikalo, pro-gresistų nudardėjo į fašiz-mą, nacionalizmą, klerika-lizmą ir kitas pelkes ne dėl isitikinimų, o dėl tykojimo medalių, pensijų, tarnybos ir lengvesnės duonos?

Da yra ir kitas dalykas. Kartais ne žmogus kailį kei-čia, o ta grupė arba organi-zacija, kuria jis buvo paten-kintas. Tokių pavyzdžių A-merikos lietuviai turi bent porą. Juk prieš nuvertimą teisėtiosios valdžios Lietu-vių musų sandariečiai im-tavo Lietuvos liaudininkus,

iėmė juos ir palaikė artimus ryšius su jais. Metai po me-tų tačiau musų sandariečiai susitaikė su tautininkų reži-mu, emė jam pataikauti ir iš jo malonių laukti. Šioj šaly emė jie burtis su reakcin-giausiais nacionalistais, emė kovoti ne tik prieš socialis-tus, o ir tikruosius liberalus ir demokratius. Seniau gi sandariečiai menkai kuomi skyrėsi nuo socialistų. Ką gi turėjo daryti nariai, tokie nariai, kurių buvo atėję į Sandarą su šventu įsitikini-mu, kad ji atstovauja jų ide-ologijai? Kada organizacija pakeičia savo kailį taip, kad senojo ir panašumo nelieka, aišku, nusistovėjusių ir su-brendusių įsitikinimų nariai ją apleidžia. Nieko keisto, jeigu jie ir kovoti prieš ją ima.

Komunistiškų organizaci-jų nariams da didesnis kėb-dėjimas su ta ar kita grupe, nes kiekviena grupė daro pastangų gauti šalininkų ir narių, ir joms pasiseka į-traukti net ir tuos, kurie vė-liau bus nepatenkinti ir pa-sitrauks.

Todėl negalima kaltinti žmonių, kurie yra buvę san-dariečiais arba komunistais. Ne jie pasikeitė, ne jie keitė kailį, o jų organizacijos.

D. K.

LIETUVIŲ LAISVĖS MY-LĖTOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1939 METAMS.

Jos Mačiulis — pirmininkas,
906 Prescott St. Waukegan, Ill.
F. Sedoravičia — pirm. pagalbin.,
733 Lincoln st., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — nutarimų rašt.
730 McAlister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis — turtų rašt.
720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius,
726 — 8th St., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBĖJAI
D. Lauraitis, K. Ambrozunas,
KNYGIAI
K. Dambrauskas, A. Marcinus.
MARŠALKOS:
P. Rukštalas, J. Jarašaitis.

Susirinkimai būsą paskutiniū nedė-liaid od 4 g. 1. 1939 m. rugpjūtį tuop Luosyba Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts. Waukegan, Ill.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytyis Kalbą
SUTAIŠĖ DR. D. PILKA. Lietuvių Kalbos Mokytojas prie
MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION
KAINA \$1.00.
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Gardneriečiui. — Daktarai mano, kad vėžio liga ki-tiems nelimpa. Kaip ilgai li-gonis gali po vėžio operaci-jos gyventi, tai labai platus klausimas, ir bendro atsakymo, kuris tiktų kiekvie-nam ligoniui, negali but. Per laišką taipgi niekas negali pasakyti, ar ligonis turi vė-žį, ar kitokią ligą. Vėžį dak-tarai gali pažinti tiksliai per mikroskopą išanalizavę ne-sveikos vietos celes. Musų redakcija tokiomis dalykais neužiima. Syfilis yra lim-pama ir labai pavojinga li-ga, bet ir jos niekas negali pažinti per laišką. Jam pa-zinti yra tik vienas budas, tai kraujo ištirimai. Bet ir šitą ištirimą gali padaryt tiksliai medicinos laborator-i-ja, į kurią daktarai siunčia savo pacientų kraują. Jei-gu tamsta norėtum plačiau apie tą ligą žinoti, patartu-me perskaityti D-ro F. Ma-tulaičio parašytą knygele "Lytiškos Ligos." Ją galit gauti "Keleivio" knygyne. Kainuoja tik 10 centų. Už prenumeratą ačiu.

J. Novogrodskui. — Jusų pranešimas pasiekė mus 29 lapkričio, kuomet "Keleivis"

buvo jau atspausdintas, to-dėl jis negalėjo tos savaitės numery tilpti.

"Keleivio" Skaiytojui. — Už žinias apie Chryslerio darbininkų streiką ačiu. Pri-siųstą medžiagą sunaudojom.

Senam ukio darbininkui iš Scottville, Mich. — Tam-stos "Perspėjimo senber-niams" nespausdinsime, nes jis ižestų tas moteris, kurios škelbiaisi visiškai rimtais tikslais.

F. Zideliui. — Maikio tė-vas labai dėkoja tamstai už linkeijimus, o ypač už pini-gus. Sako, kad dabar pripil-dysias savo džioga tikra ru-gine ir sandariečiams nei pauostyt daugiau neduosias.

J. Markunui. — Ačiu už prisiųstą iškarpą.

F. Digliui. — Ačiu už iš-karpą.

A. C. S. — Prisiųstą žinu-tę sunaudojom. Ačiu.

PAPARČIO ŽIEDAS IR KETURIOS KITOS APYSAKOS:
(1) Neuzsitikintis Vyras; (2) Zy-dinti Gila; (3) Klaida; (4) Korėk-ta. Jose nurodoma kaip žmonės pal-kai tiki i visokius prietarus, burtus ir tt. Kaina 15c.

First National Stores

Christmas

FOOD NEEDS

AT

Thrifty Prices

Linki jums ir jusų seimai
Linksmų Kalėdų

Sekantis surašs pilnas įvairių vertingų valgių. Kiekvienas daiktas kainuotas ju-sų maisto ištekliai.

VAISIŲ KEIKAI	PREZERVAI
Sen. Angl.—Rinkti Tamsūs PENTRES SAIZO 1 sv. 25c	MIRABEL TIKRU VAISIŲ Zemuočių ar Aviečių
DOVANOS SAIZO 2 sv. 69c	1 SV. 17c 2 SV. 29c
DOVANA 1 PAK. 4 sv. 99c	Jaras
	KITŲ SKONIŲ sv. jar. 15c

OCEAN SPRAY SPANGULIŲ SOSAS	2 17 oz. blės.	21c
NONE SUCH MINCE MESA	2 pakel.	21c
BELL'S SEASONING	2 pakel.	15c
SEEDED ROZINKOS	2 15 oz. pak.	15c
BE SEKLŲ ROZINKOS	3 15 oz. pakel.	19c
EVEREADY Vaisių Cocktail 2 No. bl.	25c 2 No. 2 1/2 blės.	45c
VISI 5c SALDAINIAI	DIDIS PASIRINKIMAS	6 už 19c
DROMEDARY DATES	2 7 1/2 oz. pak.	23c
CRAB MEAT	GEISHA AR CHATKA	No. 1/2 blės. 22c
MAISYTI RIESUTAI	1939 Naujo Derliaus	svaras 25c
DIAMOND WALNUTS	Did. Branduoliais	svaras 25c
RICHMOND ŽIRNIAI	Vidutinio Dydžio	2 No. 2 blės. 23c
MAINE KORNAI	FINAST	3 No. 2 blės. 25c

PYCIOS	LAŠISAI
RIEKĖS AR PUSĖS	GRAZI ATLASKOS RUSIES
FINAST 2 Did. Blės. 27c	RAUDONI 2 ilgi kenai 43c
RICHMOND 2 Did. Blės 25c	RUZAVI 2 ilgi kenai 27c

SWEETHOME SOKOLADOS	1 sv. pakelis	27c
PRESTO KEIKO MILTAI	44 oz. pakelis	23c
FINAST PITTED DATES	2 7 1/2 oz. pak.	19c
FINAST MINCE MESA	2 9 oz. pak.	19c
FINAST KEPTI BINZAI	2 28 oz. blės.	23c
SPRY	3 sv. Blėsinė	53c
WHIPPLE'S MINCE MESA	32 oz. jaras	27c
FINAST ARBUZAI	2 No. 2 1/2 blės.	19c
GERIMAI	MILBROOK tik Ipila	3 28 oz. bonkos 25c
CEYLON ARBATA	GOLDEN ROSE	1/2 sv. pak. 25c
SALDI CIDER	Galionas 29c	1/2 gal. 19c
SURIS	SVELNAUS GERO PIENO	svaras 23c
SMYRNA SUD. FYGOS	Importuotos	1 sv. pak. 27c
DOUGHNUTSAI	DID. SAIZO	Be ar su Cukrum 2 tuz. 25c
BRILLO SCOURING PADS	2 maži pak. 15c	2 dideli pak. 29c

ŠVIEŽIAI KEPINTOS	RICHMOND 2 1 sv. maiš. 29c
KAVOS	JOHN ALDEN 2 1sv. maiš. 35c
	KYBO 2 1 sv. maiš. 37c
	COPLEY Vacuum 1 sv. 25c blė.

FIRST NATIONAL STORES

KAS GIRD

Nuo mūsų korespon

Lidnai Baigės Ištėkėti

Viena pasitūmū Al
pskrities gyvaloja
niskais reikais
Kaunan.

Kamo geležinkel
prie dratės priejo
frantas ir, pataikė
ją užbino. Tuoj
pažino. Zodis po j
frantas su naivia d
w kaip seni pažist
jis užsirekomenda
ma pavarde.

Kai jau plačiau
jo, frantas pradėjo
girti ir kalbinti už
Sako, ką tu ten ka
les šeris, tekė tu
bėk iš kaimo ir F
riau pagyvesi. F
tas gyvėsi Kama
sklypą ir statymū
nius namus. Aška
na busanti namų
Savo namų
kalba mergina
ir neshėdė už j
sako, maldinū
mus atvažiuoti, su
su mano tėmės,
ir tt.

Vakaro moks
mergina prieitė i
atara, o po j Konr
ne. Vėžėjo ap
nėgė patogū
nų gyvenū miest
Pakais atlikus
įsistatymo, o o
žįsantviete pa
mus smūti.

Po jū dieny
nuyvū duotu ad
merga. Ten buv
džiaujimas, va
nes vo namiskiai i
jo, kaip j namiki.

Kamais fran
terijos žemai te
jie tarpusavyje
toki žemai ne
ta gali gauti, k
tyro ištėkėjū
už jū bus por
žmon nam
tas i lang kalt
sutuvin reikal
ruošimū-stūvė
Išvykū fra
te Kaunan ne
uotū, sako, ne
spakti, reik
haly paderet
dabar Kaunne
niskū tempū—
tės namu gata
Mergina nes
smu, svedar
kicia ji ba
vestury; g
pukiamu bu
maig kamba
i kino teatru
gratū pasip
niskū fran
visus namiskū

JO LAIVAS
MIN

Cia yra i
to "Spaun
bert H. Do
užio ant v
jos pakrašt

KAS GIRDETI LIETUVOJE

Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos laikraščių.)

Liudnai Baigėsi Kaimietės Pastangos Ištėkėti Už Miestiečio.

Viena pasiturinti Alytaus apskrities gyventojas asmeniška reikais atvyko Kauną.

Kauno geležinkelio stoty prie dzukės priėjo vienas frantas ir, pataikęs progą, ją užkalbino. Tuojau ir susipažino. Žodis po žodžio ir frantas su naivia dzuke buvo kaip seni pažįstami, nors jis užsirekomendavo sveltima pavarde.

Kai jau plačiau įsikalbėjo, frantas pradėjo merginą girti ir kalbinti už jo tektę. Sako, ką tu ten kaimie kalbais šersi, tekė už mane, bėk iš kaimo ir Kaune švariau pagyvensi. Be to, frantas gyvensi Kaune perkąs sklypą ir statybinis mūrinius namus. Aišku, jo žmona busianti namų savininkė.

Savo naujo pažįstamo kalba mergina susidomėjo ir nesibaidė už jo tektę, tik, sako, meldžiu pima pas mus atvažiuoti, susipažinti su mano tėveliais, broliais ir tt.

Vakaro sulaukus frantas merginą pakvietė į kino teatrą, o po to į Konrado kavinę. Vis kalbėjo apie šviesią ateitį, apie patogų ir linksmą gyvenimą mieste.

Reikalus atlikus, mergina išvažiavo namo, o naują pažįstamą užkvietė pas ją į namus atvažiuoti.

Po kelių dienų frantas nuvyko duotu adresu pas merginą. Ten buvo nuostabi priimtas, vaišinamas, nes visi namiškiai ir jį žiūrėjo, kaip į jaunikį.

Kauniškas frantas visai merginos šeimai labai patiko. Jie tarpusavyje kalbėjo, kad tokį žentą ne kiekviena šeima gali gauti, kad už tokio vyro ištėkęs mergina visą amžių bus ponija.

Merginos namuose frantas irgi daug kalbėjo apie sutuoktinių reikalus ir apie ruošiamą vestuvęms.

Išvykdamas frantas kvietė Kauną ir merginą važiuoti, sako, reik žiedus nusipirkti, reikia drabužių, baldų paderėti, nes namus dabar Kaune statą amerikonišku tempu — per 2-3 savaites namas gatavas.

Mergina nesitvėrė džiaugsmu, svajodama apie tai, kokia ji bus laiminga po vestuvių: gyvens mieste, puikiam bute, samdys tarnaitę, kambarinę, dažnai eis į kino teatrą, į kavinę, bus gražiai pasipuošusi ir tt. Kauniškas frantas taip mokojo visus namiškius įtikinti, kad

nei vienas neabejojo, jog čia galėtų būti kas nors pramanyta ar perdėta.

Tariamasis jaunikis ir banknotus sklaide, sakė, banke dar turįs einamąją sąskaitą, bet nuotaką vis dėlto išpėjo, kad važiuodama Kauną pasiimtų kelis šimtus litų, nes galį pinigų prireikti.

Pasiturį merginos tėvai okiam svarbiam reikalui, žinoma, kelių šimtų negalėjo idėti, nes toks įvykis jauno žmogaus gyvenime yra didžiai svarbus.

Merginą Kauną išlydėjo ir brolis, nes motina tarė, jog vieną dukterį leisti į miestą su svetimu žmogumi, kodėl dar "nesusiviniavoje", vis dėl to neatsargu esą.

Jaunosios brolis atlydėjo eserį į Kauną. Atvykus Kauną, jaunikis vėl iškėlė naujų sumanymų, naujų planų.

Jis sugalvojo eilę piniginių reikalų. Pirmiausia, turiamąją savo sužadėtinę su broliu pradėjo tampoiti po bankus. Sako, čia trūksta pinigų šimtų litų kažkokiems mokesciams įmokėti. Prašo, kad mergina laikinai už jį padėtų. Sako, ryt ar poryt jums bus gražinta.

Mergina sumoka.

Nuėina į kažkokį urmo rądelį, ten derasi statybinių medžiagų, armatūros dalių. Už statybinių medžiagų neva duoda vekselius, prašo, kad mergina su broliu pažiruotų, nes bankuose tokia mada esanti įvesti, jog kiekvienas vekselis turįs būti mažiausia su dviem žirais.

Mergina su broliu pažiuoja kelių šimtų litų vekselius.

"Švogerį" frantas pasiuntė į pastą ženklų nupirkti, o pats su mergina įeina į vieną Kauno bažnyčią, neva apžiūrėti, kur patogiau ir iškilmingiau busi galima suituoti.

Bažnyčioje buvo popietinės pamaldos, pilna tarnaičių ir pensininkų, altorius iliuminuotas, litaniją gieda moterų choras.

Jaunai dzukei visa tai darė gili įspūdi, ji žvalgėsi galvodama, kad kai Kaune gyvensiu, tai kiekvieną dieną ateis į šią bažnyčią pasimelsti.

Dėl skaisčių ateities perspektyvų jos siela buvo pilna dėkingumo jausmų ir ji atsiklaupė, norėdama padėkoti dangui už teikiamą jai malones.

Mergina meldėsi susikauptus, o jos draugas ta proga dingio tarp žmonių. Dingio ir daugiau nesirodė.

Mergina, pasimeldus, ilgai dairėsi bažnyčioje, pasikui išėjus į šventorių dar ilgai lukuriavo savo draugo, bet tas buvo kaip į vandenį įkritęs — niekur nei balso.

Mergina susitiko su broliu, nerimavo abu, krito nuotaika, kilo abejojimų, bet juodu nieko daugiau nesugalvojo, kaip tik pirmu autobusu grįžti namo ir pasitarti su tėvais, kas toliau daryti.

O gudrus apgavikas skubiai darė savo. Kadangi banke pinigai buvo įmokėti jo vardu neaiškiems tikslams, tai jis padavė pareiškimą, kad pinigai įmokėti per klaidą ir tą pačią dieną jam pinigus grąžino.

Vekseliai buvo su patikimais žirais, — tai jis vekselius tuojaus diskontavo. Čia irgi keli šimtus litų gavo. Naivi dzukų šeima pralaido dar kelias neramas savaites, laukdama, kada ta-

riamasis jaunikis sugrįš arba laisną parašys, bet tas neatsiliepė. Neteikė jokios vilties jaunikiui sulaukti, dzukai nusiskundė policijai, pasakė jo pavardę, bet ir polijai nelengva buvo tokį gudrų apgaviką sugauti.

Po kurio laiko apgavikas buvo sugautas, padaryta kvota ir už apgaulinimą ir sukčiavimą patrauktas tieson.

Nusikaltimą nelengva buvo įrodyti.

Mergina verkdamas teismas pasakoja, kaip ji buvus apgauta ir suviliota apgaviko, bet nebuvo jokių įrodymų, kad bankas buvo įmokėjęs merginai ar jos broliui, o ne kaltinamasis. Teismas vien nukentėjusios nusi-skundimu negali remtis ir teismam į apkaltinti, taigi, trukstant įrodymų, už šį dalyką kaltinamasis ištėsintas.

Kai dėl vedybinių reikalų, tai kaltinamasis nesiginai, kad tuo reikalu merginai sukęs galvą, o, be to, ir jam galva buvusi apsisukus, nes jis buvęs sumanęs "su tokia tamsia kaimiete surišti savo gyvenimą," bet laiku susipratęs ir nuo vedybų atsisakęs.

Už tokius dalykus teismas negali bausti, nes Lietuvoje pažado netesėjimas nebaustinas.

Liko vekseliai, kuriems kaltinamasis per apgaulę išgavo žirus.

Dėl vekselių jis sako, atsi-prašau, gerbiamieji! Vekseliams išpirkti dar neatėjo laikas, o kai ateis terminas, gal aš juos ir išpirsčiau, ką jūs žinote?!

O ir bendrai, niekas nebaudžia žmogaus, jeigu jis vekselių neišperka ir ta pareiga tenka žirantams.

Ir šis apkaltinimas atpuole.

Taigi, gudrus apgavikas pasirinko tokius sukčiavimo būdus, kad jis porą tukstančių pagrobė.

Si byla, aną dieną Kauno apygardos teisme sprendžiama, rodą, kaip brangiai žmonėms kaštuoja apgavikai, kurie nesusipratę pilietį pasiima į savo rankas.

"L. Ž."

GAUDO BOLŠEVIKŲ PALEISTUS PLEŠIKUS.

Kaip žinia, išeidami iš Vilniaus bolševikai išsivežė dirbtuvų mašinas, maistą, drapanas ir da paleido iškalėjimų visus plėšikus. "Lietuvos žinios" praneša, kad paleisti vagys ir banditai buvo jau pradėję užpuldinėti gyventojus. Valdžios organai dabar kriminalistus gaudinėja, be to, įsakytą namų savininkams ir kiemsargiams apie pastebėjus jų namuose gyvenančius ar besislapstančius asmenis pranešti policijai.

Uraguajaus Lietuvių Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis

"Naujoji Banga"

Išsina du kartus per mėnesį. Laikraštis Urag. Soc. Part. Liet. skyrus "NAUJOJI BANGA" Suvalstijoje ir Kanadoje kainuoja 1 doleris.

Adresas: N. BANGA C. Paragay No. 1430, MONTEVIDEO, URUGUAY.

KAINA TIK \$1.40

Norint žinoti, kaip gauti, prašyti, siųskite Express ar Pacific Money Order arba registruotame laiške adresu: "KELEIVIS" 255 Broadway, So. Boston, Mass.

Automobilis Vėžasi Savo Kurą.

Londono gatvėse pasirodė automobiliai su šitokiais maišais, kaip matome šiame vaizdely. Tai ne apsauga nuo oro bombų, o kuras mašinai varyti. Anglijoje dabar gazolinas parduodamas nustatytais "porcijomis," kaip maistas. Todėl žmonės, kuriems reikia daug važinėti, įsitaikė didelius maišus ant savo automobilių; į tuos maišus pripūčiama anglinių dujų, kurios tam tikromis tubomis yra čiulpiamos į motorą ir veikia kaip gazolinas.

PREKINIO TRAUKINIO KATASTROFA.

Spalio mėn. 24 naktį Vilniaus geležinkelio stoty manevravo prekinis traukinys. Prie garvežio buvo prikabinata apie 30 vagonų. Traukinys iš vieno bėgių turėjo pervaziuoti į jiems lygiagrečius bėgius. Žibintai nebuvo uždegti, todėl garvežys visu smarkumu atsitrenkė į geležinę atsparą. Garvežys nuriudėjo nuo bėgių, o priesakiniai vagonai iš inercijos smarkiai susitrenkė. 5 vagonai nuriudėjo nuo bėgių, iš jų 2 labai apsidaužė, buferiai sulankstyti.

KAUNO BURMISTRU PASKIRTAS RUSTEIKA.

Iki šiol buvęs Kauno burmistras Merkys buvo paskirtas Lietuvos valdžios įgaliojimu Vilniui, todėl jo vieton Kaune paskirtas pulkininkas Rusteika. Tai yra tas pats Rusteika, kurį Vol-demaro "vilikai" anais metais kėsinosi karčemojį pajauti ir buvo sunkiai sužaloję.

AMERIKOS RAUDONJO KRYŽIAUS ATSTOVAS VILNIUJE.

Vilniun jau atvyko Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovas, kuris nori susipažinti su pabėgėlių bukle. Vilniuje esą labai daug pabėgėlių netik iš Lenkijos, bet ir iš bolševikų Rusijos.

Uruguajaus Lietuvių Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis

"Naujoji Banga"

Išsina du kartus per mėnesį. Laikraštis Urag. Soc. Part. Liet. skyrus "NAUJOJI BANGA" Suvalstijoje ir Kanadoje kainuoja 1 doleris.

Adresas: N. BANGA C. Paragay No. 1430, MONTEVIDEO, URUGUAY.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIETIS. JUS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Svietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslų, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Ilustruotas žurnalas KULTURA.

"KULTURA" REDAGUOJA PASIŽYMEJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai — išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba ISSIRASYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmetiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusmetiui \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA" ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

BOLŠEVIKAI NEPALIKO VILNIAUS KRASTE NIEKO.

PAĖMĖ GYVULIUS, ISKULĖ JAVUS IR NET BULVES NUKASĖ.

"Žmonės sustoję verkė, kad nei duonos neliko," rašo vienas ukinkas.

Pasirodo, kad žinios apie Vilniaus krašto apipilimą nebuvo perdėtos. Amerikoniškai pradeda ateiti laišku iš pačių nukentėjusių ir jie parodo, kad Vilniaus kraštą bolševikai apipilė daug daugiau, negu buvo galima patirti iš "oficialių" žinių.

Stai, vienas "Keleivio" skaitytojas Bostone pereiną savaitę gavo nuo savo namiškių iš Vilniaus pasienio laišką, kur tarp kitko rašoma:

"Lenkijos pas mus jau nėra. Užėjo rusai bolševikai, užėmė Svendubrius, Pervalką, atėmė iš ukinkų visus gyvulius, kiek tik rado, iškulė su mašinomis visus javus ir viską pasiėmė. Žmonės sustoję verkė, kad bolševikai nei duonos jiems nepaliko. Už Nemuno bolševikai nepalikę žmonėms nieko; išarė net bulves laukuose ir nukasę pasiėmė..."

Laiškas rašytas iš Lieplūnų kaimo, Leipalingio valsčiaus, kurį tik Nemunas atskiria nuo Vilniaus krašto. Autoriaus vardo ir pavardės į laikraštį nedadam, nes to prašė asmuo, kuriam jis buvo rašytas. Bet laiško kopiją randasi "Keleivio" redakcijoje.

Mes manom, kad šis laiškas turi didelę istorinę svarbą, nes jis parodo tikrąją priežastį, kodėl "išlaisvintame" Vilniaus krašte staiga pasidarė toks baisus skurdas ir badas, kad Lietuva dabar kas diena turi siųs-

ti traukinius mėsos, bulvių ir duonos. Jis taip pat parodo, kodėl per dvi savaites bolševikų armija neįsileido į Vilniaus kraštą lietuvių kariuomenės. Per tas dvi savaites bolševikai gaudė Vilnijos ukinkų gyvulius, kulė jų javus ir kasė bulves.

Lietuvos "oficialės" žinios aiškiai šitų dalykų nepasako, nes nenori užgauti Maskvą; jos tik aimanuoja, kad Vilniaus kraštas baltai nualintas, gyventojai neturi ko valgyti, nors prieš bolševikų atėjimą niekas apie badą Vilniaus krašte negirdėjo. Bet ką nutyli Lietuvos valdžia ir spauda, tą mums aiškiai pasako patys žmonės. Ir todėl šitokie žmonių laišukai yra be galo svarbūs. Ukinkas ne politikieris; politika ir diplomatija jam nerupi — jis pasako mums nuoga teisybę, nieko neslėpdamas ir nieko nedailindamas.

SUDEGĖ PALIKTA VIE-NIA MERGAITĖ.

Mariampolėje neseniai sudegė darbininkės Kerdokienės 2 metų amžiaus mergaitė, kurią motina išėdama į darbą buvo palikusi vieną.

SKIRSNEMUNĖJ STATYŠ CEMENTO FABRIKĄ.

Į Skirsnemunės miestelį, Raseinių apskrįčio, jau pradėta vežti medžiaga cemento fabrikui statyti. Statyba prasidėjo vasario mėnesį.

GENGSTERIŲ KARALIUS.

Čia matome Al Capone, pargarsėjusį Chicago's gengsterių karalių, kuris neseniai buvo paleistas iš Alcatraz kalėjimo. Dabar jis randasi Baltimorės pamišėlių ligoninėje, nes jo protas susimaišė.

PAGARSINIMAI "KELEIVY"

Norint, kad pagarsinimas tilptų GREIT, reikia pridurti garsinimą administracijon nevilniai PANEDELIŲ VAKARŲ. Siunčiant per paštą, reikia pasiųst iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip penkėly. Vėliau gauti garsinimai į tos savaitės numerį nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesutrukdėtų, sykiu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokestį.

DRAGIJOMS rengiant pikniką ar kitokią parengimą, trumpą pranešimą patalpinam už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo cento.

Už pajleskojimus darbininkų, padavinus ir kitokių smulkių pranešimų, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgailis — 15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajleskojimus giminų ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio pajleskojimo kaina 50c.

Norint pajleskot su paveikslu, reikia pasiųst fotografiją ir klausiti kainos.

"KELEIVIS", 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

SIELOS BALSAS

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių. JI PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO

DARBO VALANDAS. KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS:

TAUTISKOS, SEIMYNSKOS IR DARBININKISKOS TIKRAI GRAŽI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00. Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną mįneta knyga. Kiekvienas nusipiešęs tą knygą pasidžiaugė. Pirmas geriausias siųst "Money Order". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamirškiti prilipti už 23 centus markę.

"KELEIVIS" 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

JO LAIVAS UŽĖJO ANT MINOS.

Čia yra parodytas olandų laivo "Sparndam" kapitonas Folkert H. Dobbinga, kurio laivas užėjo ant vokiečių minos Anglijos pakrašty ir nuskendo.

Vietinės Žinios

POLITIKA MUSU ORGANIZACIJOSE.

Varžytinės už vietas Lietuvių Piliečių Draugijoj.

Tose organizacijose, kur dalyvauja įvairių pažiūrų bei įsitikinimų žmonės, politika varinėti labai nesveika. Vienos ar kitos grupės narių užsispyrimas užkarti draugijai kėlą nors savo, visados sukelia opoziciją, išsukia vaidus ir demoralizuoja narius. Organizacijai nieko geresnio nenuveikia, tik laiką eikvoja bergždžiams ginčams.

Amerikos Liet. Pil. Draugija (seniau vadinosi tik klubių), yra viena iš didžiausių ir turtingiausių organizacijų So. Bostone. Ji turi apie 600 narių ir didelių nuosavą namą. Čia yra didelė salė pramogoms ir šiaip susirinkimams. Rusų (sklepe) yra baras, kuris daro gerą biznį; yra pora laikraščių pasiskaityti ir vietos pakortuoti. Dar yra erdvi "bolinė", biliardas.

Šis namas, tai viso So. Bostono lietuvių judėjimo centras (išskyrus katalikų-parapijonų visuomenę). Čia prakalbos, koncertai, vaidinimai, žodžiai, viskas įvyksta čia, t. y. Lietuvių svetainėje, kaip visiem įprasta ją vadinti.

Pereito mėnesio pabaigoje ši draugija nominavo kandidatus į naująją valdybą 1940 metams. Šio mėnesio pabaigoje ta valdyba bus renkama. Kandidatų į kiekvieną urėdą labai daug. Daugelis jų kandidatuoja net į dvi vietas, pavyzdžiui, į pirmininkus, sekretorius ir pan. Prieš valdybos rinkimus būsna skleidžiami net spausdinti agitaciniai lapeliai ir kitais būdais varoma agitacija, lygiai kaip amerikonių politikierių rinkimuose ir majorus ar kitus valdžios viršininkus.

Iš praktikos mes gerai žinome, kad kitose lietuvių organizacijose labai sunku yra sulipdyti valdybą — niekas neapsiima ir gana. Todėl savaime veržiasi klausimas, kodėl šitą draugiją ir valdybą visi puolasi, kaip mūrės ir medų?

Atsakymas į šį klausimą gali būti tik vienas: mūsų visuomenės "veikėjai" eina "veikti" ten, kur yra išskakavimas, kur yra žvangučiu. Bet tokių "veikėjų" reikėtų veneti. Jeigu jie leidžia plūgus agitacinių lapelių spausdinimui; jeigu jie girdo (faktas) narius, kad tie už juos balsuoti; jeigu jie samdo agitatorius ir moka pinigus radijo vedėjams,

kad už juos agituotų — tai jau čia turi būti kur nors šuo pakastas. Nes nejaugi jie mestų gatavą pinigą ir veržtųsi valdybon vien dėl to, kad padarius nariams ar organizacijai gero? Nemanau.

As labai nustebau išgirdęs per pp. Minkų radijo valandą agituojant už poną Bernotą. Juk vartojant radiją reikia mokėti apie 15 centų už žodį. Tai kokiais tikslais toks "investmentas" daroma?

Bet be reikalo, ponai, savo pinigų eikvojate. Mes gerai pažystam kas ko vertas ir išsirinksim tuos, kurių didžiūna narių norės. Agitacijų mums nereikia.

Girių Jonas.

Amerikos Legijono, Stepono Dariaus Posto vakarienė.

Šis lietuvių postas kasmet per Kalėdas sušelpia neturtingas šeimas maisto produktais. Tam tikslui legijonieriai su savo moterų pagalba rengia labdaringas pramogas ir iš likusio pelno perka maisto "beskes".

Pereitą sekmadienį, tam tikslui buvo surengta puiki vakarienė Lietuvių salėje. Mūsų legijonierius lietuviškoji publika visuomet remia, o čia dar labdaringas darbas, tai į šią vakarienę susirinko labai daug publikos. Vakarienė buvo gera ir liks pelno geram tikslui.

Tik pernai daugelis pačių legijonierių buvo nepatenkinti "beskių" padalinimu, nes, sakoma, dalinta tik toms šeimynoms, kurios lanko bažnyčią. Kitos visai negavo. Tuo tarpu bažnyčia gauna tokių "beskių" ir iš kitų fondų ir, žinoma, išdalina tik savo parapijonams. Taigi, kai kas gavo po dvi "beskes", o kai kas nei vienos. Be to, legijono poste priklauso didžiūna laisvųjų žmonių, net bolševikų. Reikia da nepamiršti ir to, kad parapijiečiai mažai legijonierių parengimus lanko. Kad ir pereitą sekmadienį, parapijiečiai turėjo savo prakalbas pobažnytinėje salėje ir retas kuris ant šios vakarienės buvo. Pilypas.

Zinyčia šventė savo 15 metų sukaktį.

Laikas eina greitai. Rodos, tik vakar įsikūrė South Bostone Lietuvių Metodistų Zinyčia, o ištikrųjų prasiņko jau 15 metų.

Pereitą sekmadienį, šioms suktakutėms atžymėti, Zinyčioje buvo surengtas gražus banketas. Prie stalų visos vietos buvo užimtos. Vakarienėje, be paties min.

B. F. Kubiliaus, dalyvavo kelias profesionalų, inteligentų, Zinyčios nariai bei pritarėjai.

Po užkandžių buvo meno ir kalbų. Meno programoj dalyvavo geras pianistas, amerikietis (sakoma, suomių kilmės); gera dainininkė, taipgi amerikėnė, dain. Juozas ir jo žmona Naurai ir Zinyčios jaunuoliai.

Rep.

Kubiliuno radio programa.

Gruodžio 24, nedėlio, prasidės kaip 8:30 ryto iš stoties WCOP 1120 k. Programą pildys Ignas Kubiliunas, Lillian Masteikaite ir Art Masson and His Sereaders Orchestra.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. So. Boston 0948 RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica, Plain, Mass. Res. Tel. Arnold 1028

BOSTONO LIETUVIŲ VERSLO DR-JA

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA širdingai sveikina visus savo draugus, kostumerius ir rėmėjus, ir linki Linksmų Švenčių ir Laimingų ateinančių 1940 Metų.

Verslo Draugija širdingai prašo visų lietuvių remti tuos biznesierius, kurie priklauso prie šios draugijos, nes jos nariai pilnai užsitarnauja paramos. Jie kiekviena proga remia visus tautos reikalus ir atskirus žmones bei organizacijas.

DRAUGIJOS NARIAI — BIZNIERIAI

APDRAUDOS IR NUOSAVYBIŲ ĮSIGIJIMO ĮSTAIGOS.

A. J. Kupstis, 332 W. Broadway, So. Boston.

A. J. Namaksy, 412 W. Broadway, So. Boston.

Boston Realty Trust, 315 E st., So. Boston, Adv. J. B. Galius, sav.

SIUVEJAI.

J. P. Aidukas, 322 W. Broadway, So. Boston.

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS.

L. St. Market, 181 L street, So. Boston. Sav. W. Beniulis.

Cižauskas Market, 248 E st., So. Boston. A. Cižauskas, sav.

W. J. Jakštas Co., 308 W. 4 st., So. Boston. W. Jakštas, sav.

Bay View Market, 502 E. 8-th. So. Boston. J. Glineckis, sav.

John Jakštas Market, 257 W. 5-th st., So. Boston. Jonas Jakštas, sav.

Walter's Market, 481 E. 6-th st. So. Boston. Vl. Marcinkus, sav.

Valiackas Market, 75 G street, So. Boston. J. Valiackas, sav.

Lincoln Market, 135 Emerson st. S. Boston. Pet. Jokubėnas, sav.

Kvietkauskas Market, 828 E. 8-th st., So. Boston, Pr. Kvietkauskas, sav.

Boris Beverage Co., 220 E st., So. Boston. K. Borysas, sav.

Lithuanian Furniture Co., 326 W. Broadway, So. Boston. A. Ašmenskas, vedėjas.

Automobilių Dalių Krautuvė, 701 Columbia Rd., Dorchester, Mass. Vladas Gurskis, sav.

Alexander Shampoo & Tonic, 414 W. Broadway, So. Boston. Aleksandras Mizara, sav.

GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS.

Flood Square Hardware, 628 E. Broadway, So. Boston. J. Alekna, savin.

John's Hardware, 412 W. Broadway, So. Boston. J. Stonis, sav.

RADIO VEDEJAI.

A. F. Kneizys, 366 W. Broadway, So. Boston.

I. Kubiliunas, 124 G street, South Boston.

Steponas Minkus, 73 Farragut Rd., So. Boston.

PRASŲMAS.

Visų organizacijų ir draugijų šiuo metu prašome nengti jokių parengimų sausio 28 d., 1940 metų. Tą dieną Stepono Dariaus Posto Benas rengia koncertą Lietuvių svetainėje. Visi žinote, kad Benas daug sykių palinksmina ir patarnauja lietuviams, o Beno užlaikymas brangiai kainuoja. Apskaičiavus visokias išlaidas, sušidaro nuo \$800 iki \$900. Tokią sumą pinigų nelengva surinkti. Todėl prašome paremti Beną ateidami į jo rengiamą koncertą, kuris bus sausio 28 d., 1940 m. Biznierių ir profesionalus prašome paremti Beną pasiarsindami programuose, kuriuos Benas renka savo koncertui. Visiems, kurie bent kuomi parems Beno koncertą ir tuom pačiu kartu parems jį užlaikyti. Beno komisijos narys, S. Janeliunas.

"KELEIVIO" DRAUGAI! Pasiulykite "Keleivį" kiekvienam savo draugui. Tik \$2

\$131,500 už šiukšlyną.

South Bostono dumpuose, prie A ir West First gatvių, bus statomas pašto trokams garažas. Tam tikslui buvo nupirkti 5 lotai ir užmokėta \$131,500! O kas nusimano apie real estate biznį, kažin ar duotų už tuos penkis šiukšlynus po \$100.

Lietuvių Radio programa.

Gruodžio 23, programa per stotį WORL, 920 k. nuo 8:30 ryto: (1) Saulutės mergaičių choras iš So. Bostono, vadovaujant Valentina Minkienei; (2) Olga Jaruth, pianistė iš S. Bostono; (3) Barbora Lazackienė pataisymo, kreipkitės pas mane. Parbas bus padarytas patenkinamai ir priimama kaina.

Kalėdų programos, nedėlio, gruodžio 24 per tą pačią stotį, nuo 9:30 ryto: (1) smuikų radio kvartetas iš Bostono; (2) šešios Birutės, vad. Valentina Minkienei; (3) Keistūčių vyrų grupė vad. V. Minkienei.

Steponas Minkus.

East Bostone bus orlaivių dirbtuvė.

Keliatas Bostono biznierių iškūrė naują kompaniją ir statys East Bostone orlaivių fabriką. Darbas prasidės po Naujų Metų. Numatoma statyti orlaivius prekybos ir karo tikslams. Sakoma, kad tame bizny esąs interesusotas Bostono majoras Tobinas. Kompanijos prezidentu yra Allan H. Lockheed. Jo vardu ir kompanija pavadinta.

CASPER'S BEAUTY SALON
83 L STREET, arti 4-th Street, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOU 4645

A.M. Dambrauskas

Karpenteris, Pentorius
Abiečiai taisau viską prie Namų, Is Lauko ir Viduje.

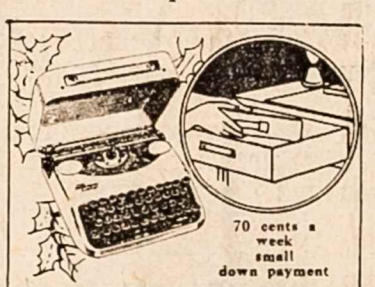
Turint bile darba prie Namų pataisymo, kreipkitės pas mane. Parbas bus padarytas patenkinamai ir priimama kaina.

31 RICHFIELD ROAD, ARLINGTON, MASS. Tel. ARL 4926
OFISAS: 315 E Street, SOUTH BOSTONE.

KALEDINES DOVANOS

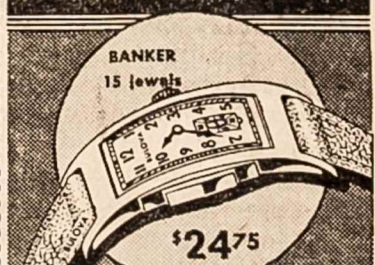
Nesuskaitomą daugybę Kalėdinių Dovanų visai šeimynai galit įsigyti Roland Ketvirtio Krautuvė. Lietuviai iš arti ir iš toli atvažiuoja pas Ketvirtį ir visi būsna patenkinti. Pabandykite ir jūs.

This amazing typewriter weighs only 9 lbs. \$29.75 including case and typing instructions.

Dovana Dukterei ir Sunui: Rašoma mašinėlė, Plunksna, Laikrodinis Bulova, Waltham, Gruen, Hamilton ir kitokių daiktų.

BULOVA

Banker 15 jewels \$24.75
Roma 17 jewels \$24.75
Montgomery 17 jewels \$37.50

Dovana Motinoms: Skalbiama Mašina, Saldytuvai, arba Sidabriniai Peilių, Saukštų ir Šakutė.

The Best Gift of ALL is the BEST WASHER OF ALL

EASY Spiralator
... washes clothes CLEANER... with LESS WEAR... in LESS TIME... at LOWER COST.

LOOK INSIDE SEE THE PROOF
EASY WASHER
new 1940 model
\$10 to \$40 LESS

Dovana Tėvui: Radio, Plunksna, Elektrinė Britva.

Taipgi didelis pasirinkimas Elektrinių Laikrodžių Kavos Perkulatorių, Automatiškų Toasterių, kurie kainavo \$16.00, dabar parduodam už \$9.95, ir daugybę kitų gražiausių Kalėdinių Dovanų galit išsirinkti ant vietos pas

ROLAND KETVIRTIS & CO.

312 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. TELEFONAS: SOU 4649

Tel. TRObridge 6380

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais
nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21124

MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,
nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. University 9466

Dr. Susan

Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(Prie Central Skvero)
CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Is Leningrado.
Specialistas Vyriski ir Moteriski
Ligy, taipgi Kraujo ir Gdov.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena,
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare.
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare.
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.

447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gv. 31132

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 6,
nuo 7 iki 9.
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.

AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžina sviesa, išgaminuotų ir priskiriu akinius.

114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.

Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVISKA

APTIEKA

SO. BOSTONE

HENRY CABIT

Reg. Pharm.

100 Dorchester Street
SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.

326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone

SOUTH BOSTON

1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.

Kainos Stebėtinai Pigos.
Dideli pargaminimai ir Hydraulic Brekais.

TAIPGI TAIŠOME AUTOMOBILIUS IR TROKUS VISOKIŲ ĮSIDIRBYSCIŲ.

Peter Trečiokas ir Joe Kapociūnas — savininkai.

Taisyimo ir demonstravimo vieta:

1 HAMLIN STREET

Kamp. East Eighth St.,

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Visiems Kostumeriams ir Rėmėjams

Strand Cafe

Albert Halgerman, Charles Budreckis.

Specialiai priręnti Valgiai Švenčių proga.

Taipgi Visokių Degtinių, Vyno ir Alaus.

374 W. Broadway, South Boston.

SULLIVAN'S LIQUOR STORE

295 BROADWAY, SOUTH BOSTON.

Specialūs Pasiūlymai Šventėm

CASCADE BLEND \$1.35
DEGTINĖ 2 1/2 metų senumo

GOLD MEDAL
Paintė 70c Kvorta \$1.29
Pusė Gal. 2.20 Galionas \$4.20

VILNA BRAND
DEGTINĖ 2 1/2 metų senumo.
Paintė 80c. Kvorta \$1.50

POLAR BEAR GIN \$1.25
PILNA KVORTA.

CALIFORNIJOS VYNAS Pantė 25c, Kv. 50c, 1/2 Gal 75c, GL \$1.35

ALUS — 3 kenai už 25c.

Puošniausia Krautuvė jūsų pasirinkimui
DEGTINIŲ, KONJAKO, VYNO ir ALAUS.